

บัญชีที่ได้รวบรวมกับการศึกษาของเด็กของนักเรียนชาวเขา
โรงเรียนบ้านห้วยศาลา อำเภอแม่เฒ่า จังหวัดเชียงใหม่

รัตนวรรณ สาดา

		๐ 379.113 ร377ป 2550
37B5742580		
ภาควิชาและโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของนักเรียนชาวเขาโรงเรียนบ้านห้วยศาลา จังหวัดเชียงใหม่		
หอสมุดมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย		

สารบัญที่พิมพ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนาตามหลักสหศาสตร์สังคมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2550

กองสมุด
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อของนักเรียนชาวเขา
โรงเรียนบ้านห้วยศาลา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่

รัตนารณ ธาดา

		379.113 ร377ป 2550
Title: ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อของนักเรียนชาวเขาโรงเรียนบ้านห้วยศาลา จังหวัดเชียงใหม่		
ห้องสมุด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย		

379.113
ร377ป น.๒
๕ ๖.๑.๕๗

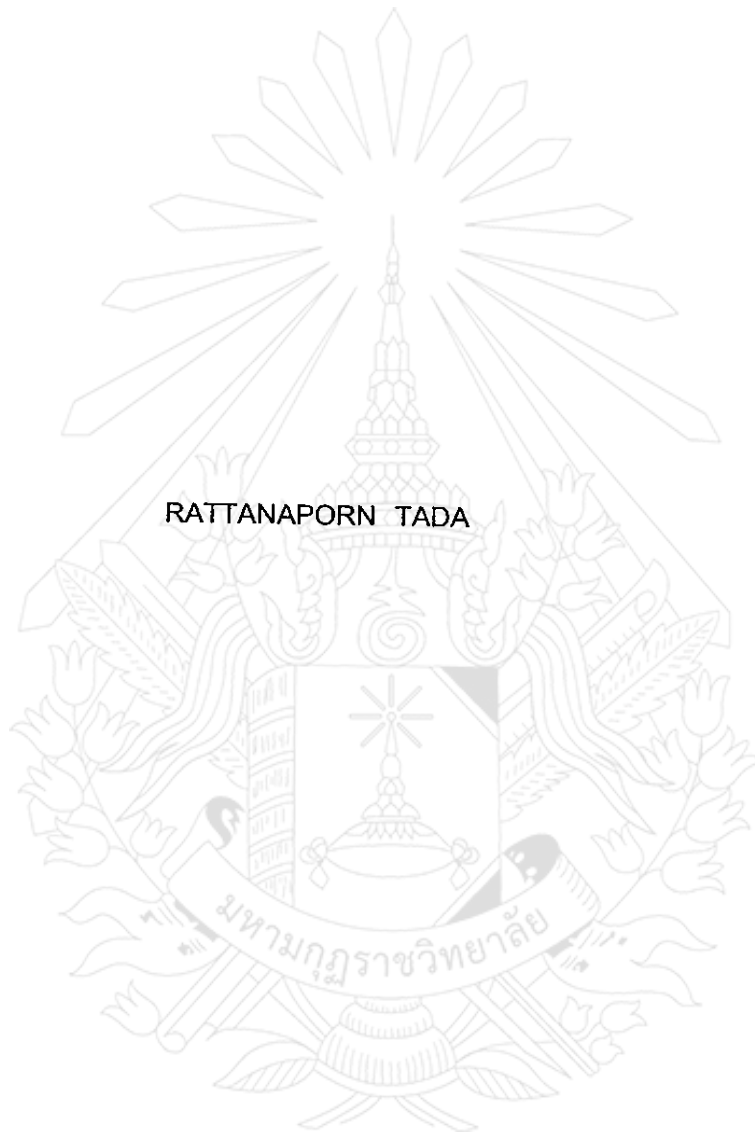
เลขทะเบียน	5742580
เลขเรียกหนังสือ	๐๓๗๔.๑๑๓ น๕
วันที่	๕ ๖.๑ ๕๗

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2550
สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด นมร.
ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร
โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบคุณ

B. 9370

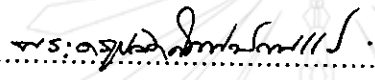
FACTORS RELATED TO FURTHERING EDUCATION OF HILL
TRIBE STUDENTS IN BAN HUAI SALA SCHOOL,
MAE AI DISTRICT, CHIANG MAI PROVINCE

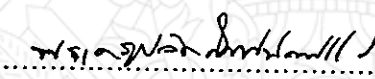
A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF EDUCATIONL MANAGEMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E. 2550 (2007)

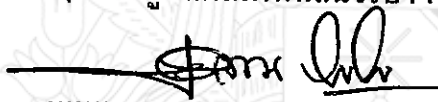
หัวข้อสารนิพนธ์ : ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อของนักเรียนชาวเขา
โรงเรียนบ้านห้วยศาลา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อนักศึกษา : รัตนาภรณ์ ธาดา
สาขาวิชา : การจัดการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ. อุเทน ปัญญา
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : พระชยสร สมบุญญา (ดร.)

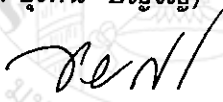
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับสารนิพนธ์นี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

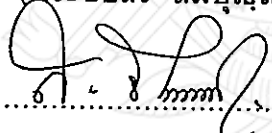

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

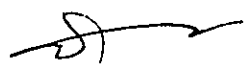
คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รศ. อุเทน ปัญญา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(พระชยสร สมบุญญา ดร.)

..... กรรมการ
(ผศ. พิเศษ ดร. สุกจ ชัยมุสิก)

..... กรรมการ
(ดร. ศิริพร สล่ำบัน จินะนา)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : Factors Related to Furthering Education of Hill Tribe Students in
Ban Huai Sala School, Mae Ai District, Chiang Mai Province

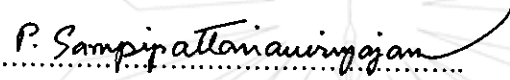
Student's Name : Rattanaporn Tada

Department : Educational Management

Advisor : Assoc. Prof. Uthen Panyo

Co- Advisor : Phra Chayasara Samapoonyo (Dr.)

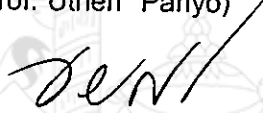
Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree.

..... Dean of Graduate School
(Phrakrupaladsampipattanaviriyajarn)

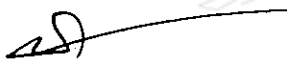
Thematic Committee

..... Chairman
(Phrakrupaladsampipattanaviriyajarn)

..... Advisor
(Assoc. Prof. Uthen Panyo)

..... Co- Advisor
(Dr. Phra Chayasara Samapoonyo)

..... Member
(Asst. Emeritus Prof. Dr. Sukit Chaimusik)

..... Member
(Dr. Siriphorn Salapan Jinana)

หัวข้อสารนิพนธ์	: ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อของนักเรียนชาวเขา โรงเรียนบ้านห้วยศาลา อำเภอแม่ฮ้าย จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อนักศึกษา	: รัตนาภรณ์ ธาดา
สาขาวิชา	: การจัดการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	: รศ. อุเทน ปัญญา
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: พระชยสร สมบุญญา (ดร.)
ปีการศึกษา	: 2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อ ของนักเรียนชาวเขา โรงเรียนบ้านห้วยศาลา อำเภอแม่ฮ้าย จังหวัดเชียงใหม่ และหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆ กับการศึกษาต่อ โดยศึกษาจากประชากร ซึ่งเป็นนักเรียนชาวเขาที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปี การศึกษา 2548 เป็นนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำนวน 38 คน และนักเรียนที่ไม่ศึกษาต่อจำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ และค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบक्रमเมอริสวี่ (Cramer's V) และแบบพอยท์ไบซีเรียล (Point Biserial)

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อของนักเรียนชาวเขา ปัจจัยด้านตัว นักเรียนได้แก่ อายุ ปัจจัยด้านครอบครัวได้แก่ รายได้ของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครูได้แก่ ความรู้สึกต่อครูและโรงเรียนเดิม ปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียนได้แก่ ความคาดหวังของอาชีพ ในอนาคต ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อนั้น ปัจจัยด้านตัวนักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับ การศึกษาต่อในระดับปานกลางได้แก่ อายุ ส่วนเพศ ผลการเรียน สุขภาพ เวลาเรียน และความคิด วางแผนการศึกษาต่อมีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อในระดับน้อยมาก ปัจจัยด้านครอบครัวมี ความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อในระดับน้อยถึงน้อยมาก ยกเว้นการศึกษาของมารดาที่ไม่มี ความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อ และรายได้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อในระดับ ปานกลาง ปัจจัยด้านโรงเรียนและครูมีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อในระดับน้อยมาก ยกเว้น ความรู้สึกต่อครู และโรงเรียนเดิม ที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อในระดับค่อนข้างสูง และครูมีส่วน จูงใจให้นักเรียนศึกษาต่อมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียนที่มี ความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อในระดับค่อนข้างสูงได้แก่ ความคาดหวังของอาชีพในอนาคต และปัจจัย ด้านเจตคติต่อการศึกษาต่อการศึกษาของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อในระดับน้อย

Thematic Title : **Factors Related to Furthering Education of Hill Tribe Students in Ban Huai Sala School, Mae Ai District, Chiang Mai Province**

Student's Name : **Rattanaorn Tada**

Department : **Educational Management**

Advisor : **Assoc. Prof. Uthen Panyo**

Co-Advisor : **Dr. Phra Chayasara Samapoonyo**

Academic Year : **B.E.2549 (2006)**

ABSTRACT

This research is designed is to study factors related to the furthering of education of tribal students in Ban Huai Sala School, Mai Ai District, Chiang Mai Province, and to find relationship between various factors affecting their education furthering, The sampling units are the tribal students who finished Prathom Suksa 6 in academic year 2005:38 students who have furthered the study and 8 students who did not. The study data are collected through questionnaires, and they are analyzed to find out percentage and Cramer's V and Point Biserial correlation efficient.

The study results reveal that among the main factors regarding the tribal student's education furthering, the factor on students is their age; on the family, parents' income; on the school and teacher, the feeling toward the former teacher and school; on students' expectation, thinking of their future occupation. In terms of the factors concerned with their education furthering, the factors on students that have relationship with education furthering at medium level are their age, while sex, educational results, health, period of study and the planning of education furthering have relationship with education furthering at the lowest level. The factors on the family have relationship with education furthering at low to lowest level, except for mother's education that has no relationship with education furthering at all, and the family's income has relationship with education furthering at medium level. The factors on school and teacher have relationship with education furthering at the lowest level, except for feeling toward the former teacher and school that have relationship with education furthering at rather high level. And the teacher's

encouragement of students to further education has such relationship at medium level. The factors on students' expectation that have relationship with education furthering at rather high level include the future career expectation, while their attitude toward education has the so-called relationship at low level.

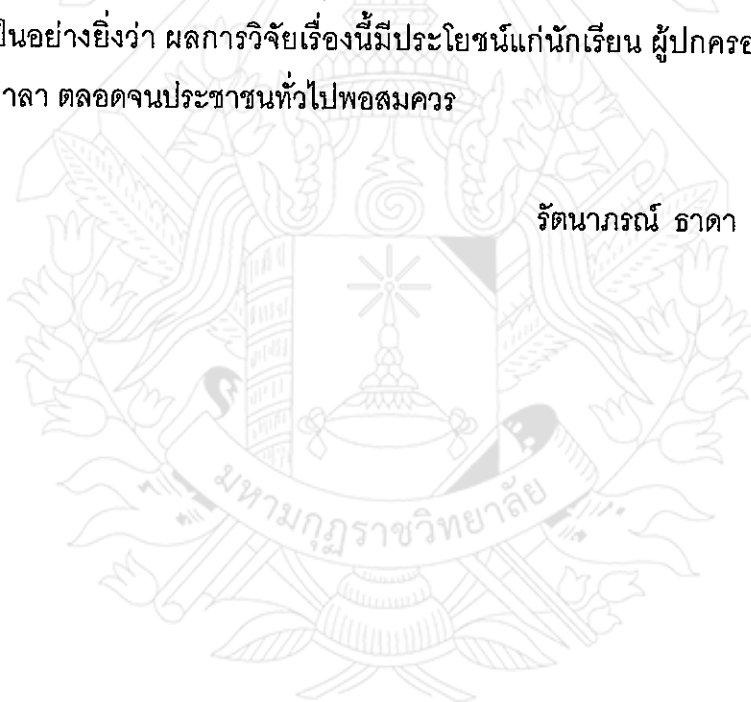
กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยนี้สำเร็จด้วยดี เพราะได้รับความอนุเคราะห์และช่วยเหลือจากหลายฝ่าย ได้แก่พระปลัดบุญธรรม บุญธรรมโม พระชยสร สมบุญโญ (ดร.) พระมหาวิเศษ ปญญาวชิโร รศ. อุเทน ปัญโญ ที่ได้ให้คำปรึกษาในการทำวิจัย รศ.ดร. สุวิทย์ รุ่งวิสัย รศ. วราคม ทีสุกะ ผศ.เขียน วันทนียตระกูล ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือและอาจารย์จำนงค์ วงศ์วัฒน์ย ที่ช่วยเหลือด้านการวิเคราะห์ข้อมูล

นอกจากนี้งานวิจัยสำเร็จลงได้เพราะบุคคลสำคัญ คือ คุณพ่อสัญญา วงศ์พิพัฒ และคุณแม่จันทร์ วงศ์พิพัฒ อีกทั้งพระมหาวิโรศักดิ์ สุรเมธี ที่ได้ชี้แนะในการศึกษาต่อในครั้งนี้ และขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียน บุคลากร นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนบ้านห้วยศาลาทูทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี จึงขอกราบนมัสการและขอบคุณทุกรูปทุกท่านที่กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลการวิจัยเรื่องนี้จะมีประโยชน์แก่นักเรียน ผู้ปกครอง โรงเรียน และชุมชนบ้านห้วยศาลา ตลอดจนประชาชนทั่วไปพอสมควร

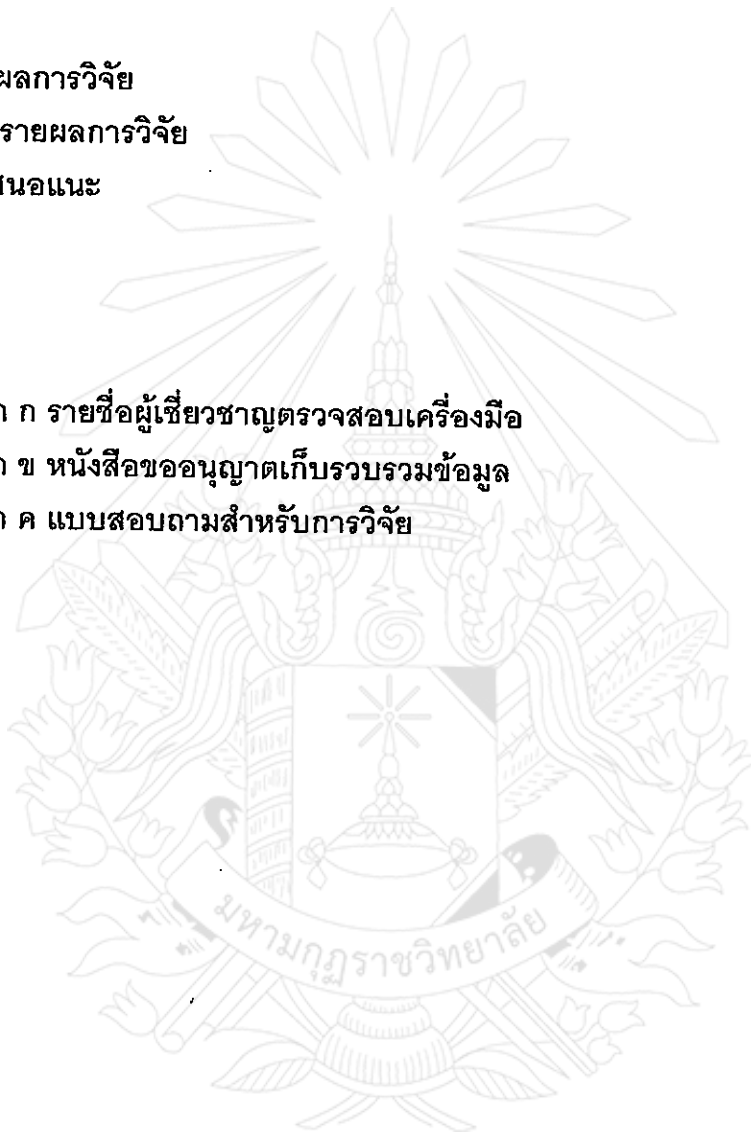
รัตนภรณ์ ธาดา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 สภาพทั่วไปของโรงเรียนบ้านห้วยศาลา	5
2.2 ลักษณะทั่วไปของชาวเขา เผ่าอาข่า	6
2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ	8
2.4 ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน	10
2.5 แนวทางการจัดการศึกษา	12
2.6 ความหมายและประโยชน์ของการศึกษา	16
2.7 นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการศึกษาของชาวเขา	18
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
2.9 กรอบแนวคิดในการวิจัย	24
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรในการวิจัย	25
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	26
3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	27
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	27
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	27

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
4.1 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	28
4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆ กับการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	44
บทที่ 5 บทสรุป	
5.1 สรุปผลการวิจัย	65
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	67
5.3 ข้อเสนอแนะ	71
บรรณานุกรม	72
ภาคผนวก	75
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	77
ภาคผนวก ข หนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล	79
ภาคผนวก ค แบบสอบถามสำหรับการวิจัย	81
ประวัติผู้วิจัย	88

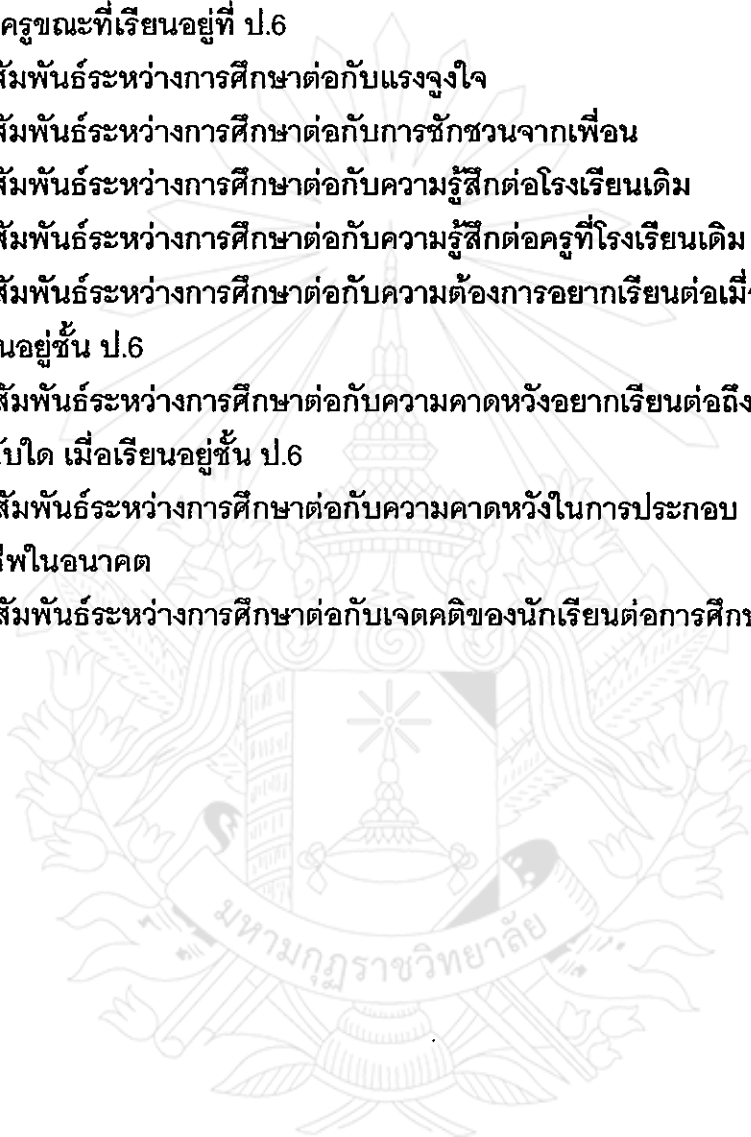
สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	ปัจจัยด้านตัวนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามเพศ	30
ตารางที่ 2	ปัจจัยด้านตัวนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามอายุ	30
ตารางที่ 3	ปัจจัยด้านตัวนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามระดับผลการเรียน	30
ตารางที่ 4	ปัจจัยด้านตัวนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามการมีโรคประจำตัว	31
ตารางที่ 5	ปัจจัยด้านตัวนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามเวลาเรียน	31
ตารางที่ 6	ปัจจัยด้านตัวนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามการคิดวางแผนศึกษาต่อ	31
ตารางที่ 7	ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามจำนวนพี่น้อง	32
ตารางที่ 8	ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามลำดับการเกิด	32
ตารางที่ 9	ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามการมีพี่ที่กำลังศึกษาต่อหรือเคยศึกษาต่อ	33
ตารางที่ 10	ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามการมีพี่ไปรับจ้างในเมือง	33
ตารางที่ 11	ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย	34
ตารางที่ 12	ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามสถานภาพของบิดามารดา	34
ตารางที่ 13	ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามอาชีพของบิดา	34
ตารางที่ 14	ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามจำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา	35
ตารางที่ 15	ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามอาชีพของมารดา	35
ตารางที่ 16	ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา	36
ตารางที่ 17	ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครองที่ไม่ใช่บิดามารดา/บิดา/มารดา	36

ตารางที่ 18	ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	36
ตารางที่ 19	ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามรายได้ของบิดามารดาเฉลี่ยต่อปี	37
ตารางที่ 20	ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามรายได้ของบิดามารดาเฉลี่ยต่อปี	37
ตารางที่ 21	ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามสภาพเศรษฐกิจของครอบครัว	38
ตารางที่ 22	ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามความคาดหวังของบิดามารดาหรือผู้ปกครองในการให้ศึกษาต่อ	38
ตารางที่ 23	ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามบิดามารดาหรือผู้ปกครองเคยถามถึงผลการเรียนของนักเรียนในขณะที่เรียนอยู่ชั้น ป.6	38
ตารางที่ 24	ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามบิดามารดาหรือผู้ปกครองเคยถามเรื่องการบ้านในขณะที่เรียนอยู่ชั้น ป.6	39
ตารางที่ 25	ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู ของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามระยะทางจากบ้านไปโรงเรียนมัธยม	39
ตารางที่ 26	ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู ของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามการแนะนำจากครูให้ศึกษาต่อ	40
ตารางที่ 27	ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู ของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามครูมีส่วนจูงใจให้นักเรียนศึกษาต่อ	40
ตารางที่ 28	ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู ของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามการชักชวนสนับสนุนให้นักเรียนศึกษาต่อ	41
ตารางที่ 29	ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู ของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามความรู้สึกของนักเรียนต่อโรงเรียนเดิม	41
ตารางที่ 30	ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู ของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามความรู้สึกของนักเรียนต่อครูที่โรงเรียนเดิม	41
ตารางที่ 31	ปัจจัยด้านความคาดหวัง ของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามคาดหวังของนักเรียนขณะที่เรียนอยู่ชั้น ป.6 นักเรียนอยากเรียนต่อ	42
ตารางที่ 32	ปัจจัยด้านความคาดหวัง ของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามคาดหวังของนักเรียนขณะที่เรียนอยู่ชั้น ป.6 นักเรียนอยากเรียนต่อถึงระดับใด	42
ตารางที่ 33	ปัจจัยด้านความคาดหวัง ของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามคาดหวังของนักเรียนขณะที่เรียนอยู่ชั้น ป.6 นักเรียนอยากประกอบอาชีพใด	43

ตารางที่ 34	ปัจจัยด้านเจตคติของนักเรียนต่อการศึกษาต่อของนักเรียนที่เรียนต่อ	43
ตารางที่ 35	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านตัวนักเรียนกับการศึกษาต่อ	44
ตารางที่ 36	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านครอบครัวกับการศึกษาต่อ	45
ตารางที่ 37	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครูกับการศึกษาต่อ	46
ตารางที่ 38	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียนกับการศึกษาต่อ	46
ตารางที่ 39	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเจตคติของนักเรียนกับการศึกษาต่อ	47
ตารางที่ 40	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับเพศของนักเรียน	47
ตารางที่ 41	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับอายุของนักเรียน	48
ตารางที่ 42	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับผลการเรียนของนักเรียน	48
ตารางที่ 43	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับสุขภาพของนักเรียน	49
ตารางที่ 44	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับเวลาเรียน	49
ตารางที่ 45	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับการวางแผนการเรียน	50
ตารางที่ 46	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับจำนวนพี่น้อง	50
ตารางที่ 47	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับลำดับการเกิด	51
ตารางที่ 48	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับการมีพี่ที่กำลังหรือเคยศึกษาต่อ	51
ตารางที่ 49	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับการมีพี่ไปรับจ้างในเมือง	52
ตารางที่ 50	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย	52
ตารางที่ 51	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับสถานภาพของบิดามารดา	53
ตารางที่ 52	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับอาชีพของบิดา	53
ตารางที่ 53	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับระดับการศึกษาของบิดา	54
ตารางที่ 54	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับอาชีพของมารดา	54
ตารางที่ 55	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับระดับการศึกษาของมารดา	55
ตารางที่ 56	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับรายได้ของบิดามารดา	55
ตารางที่ 57	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับอาชีพของผู้ปกครอง	56
ตารางที่ 58	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	56
ตารางที่ 59	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับรายได้ของผู้ปกครอง	57
ตารางที่ 60	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับรายรับ-รายจ่ายของครอบครัว	57
ตารางที่ 61	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับตามความคาดหวังของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง	58
ตารางที่ 62	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับความเอาใจใส่ของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองเกี่ยวกับผลการเรียน	58

ตารางที่ 63	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับความเอาใจใส่ของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองเกี่ยวกับการบ้าน	59
ตารางที่ 64	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับระยะทางจากบ้านไปโรงเรียน มัธยมศึกษา หรือขยายโอกาส	59
ตารางที่ 65	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับการได้รับการแนะแนวต่อ ม.1 จากครูขณะที่เรียนอยู่ที่ ป.6	60
ตารางที่ 66	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับแรงจูงใจ	60
ตารางที่ 67	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับการชักชวนจากเพื่อน	61
ตารางที่ 68	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับความรู้สึกต่อโรงเรียนเดิม	61
ตารางที่ 69	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับความรู้สึกต่อครูที่โรงเรียนเดิม	62
ตารางที่ 70	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับความต้องการอยากเรียนต่อเมื่อเรียนอยู่ชั้น ป.6	62
ตารางที่ 71	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับความคาดหวังอยากเรียนต่อถึงระดับใด เมื่อเรียนอยู่ชั้น ป.6	63
ตารางที่ 72	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับความคาดหวังในการประกอบอาชีพในอนาคต	63
ตารางที่ 73	สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับเจตคติของนักเรียนต่อการศึกษา	64

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระบวนการทางการศึกษาเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาคนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็น มีลักษณะนิสัยจิตใจที่ดีงามมีความพร้อมที่จะต่อสู้เพื่อตนเองและสังคม มีความพร้อมที่จะประกอบอาชีพได้ การศึกษาช่วยให้คนเจริญงอกงามทั้งทางปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม การศึกษาจึงมีความจำเป็นต่อชีวิตอีกประการหนึ่ง นอกเหนือจากความจำเป็นด้านที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค การศึกษาจึงเป็นปัจจัยที่ 5 ซึ่งเป็นปัจจัยที่จะช่วยแก้ปัญหาทุก ๆ ด้านของชีวิตและเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของชีวิต¹

ประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็นประเทศหนึ่งในโลกที่มีการพัฒนาในทุกด้าน เพื่อให้เกิดความเจริญทัดเทียมกับประเทศอื่นทั่วโลก และจัดได้ว่าเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาประเทศหนึ่งที่มีศักยภาพในทุก ๆ ด้าน การศึกษาเป็นอีกด้านหนึ่งที่ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญ ดังจะเห็นได้ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 มาตราที่ 43 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย² และ สาระในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่แสดงให้เห็นถึงการยกระดับการศึกษาของคนไทยให้สูงขึ้น ดังระบุไว้ในมาตรา 10 ว่า การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า สิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและไม่เก็บค่าใช้จ่าย³ เจตนารมณ์ดังกล่าวนี้ได้สอดคล้องกับ แผนนโยบายในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ซึ่งมุ่งเน้นให้ประชาชนมีโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพอย่างกว้างขวางโดยเสมอภาคและเท่าเทียมกัน นอกจากการให้ได้การศึกษาขั้นพื้นฐานที่เท่าเทียมกันแล้ว ยังต้องให้การศึกษาแก่ผู้เรียน

¹พนม พงษ์ไพบูลย์, "การศึกษาคือปัจจัยที่ 5 ของชีวิต", 25 มิถุนายน 2543,

<<http://www.moe.go.th/web-panom/article-panom/art-index.htm>>(13 September 2006)

²รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540, CD-ROM, กองกรรมาธิการ 2 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2004.

³สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2545, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545), หน้า 5.

ที่ด้อยโอกาสทางสังคมที่เท่าเทียมกับผู้เรียนคนอื่นๆ ด้วย ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) หมวดที่ 2 ว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา บุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางด้านต่าง ๆ หรือมีร่างกายพิการ หรือมีความต้องการเป็นพิเศษ หรือผู้ด้อยโอกาสมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ⁴

เด็กด้อยโอกาส หรือ เด็กที่อยู่ในสภาวะยากลำบาก แบ่งออกเป็นกลุ่มเด็กต่างๆ ได้แก่ เด็กถูกละเมิดสิทธิ เด็กถูกปล่อยปละละเลย เด็กประพฤติดันไม่สมควรแก่วัย เด็กพิการ และเด็กที่ได้รับเชื้อ หรือได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ เด็กชาวเขาจัดเป็นเด็ก ด้อยโอกาสในกลุ่มเด็กถูกปล่อยปละละเลยในประเทศไทยซึ่งมาจากเผ่าต่าง ๆ เช่น แม้ว เย้า กระเหรี่ยง อีโก้ มูเซอ ลีซอ ลัวะ จีน และขมุ จัดว่าเป็นเด็กกลุ่มน้อยเช่นเดียวกับเด็กกลุ่มวัฒนธรรมต่างๆ เช่น เด็กชาวเล ชาวมอญ ลาวโซ่ง เงาะป่าซาไก เป็นต้น⁵ เด็กด้อยโอกาสเหล่านี้มีปัจจัยหลายด้านที่ไม่สามารถเรียนต่อได้ในระดับชั้นที่สูงกว่าระดับประถมศึกษาและ การศึกษาในระดับประถมศึกษาเป็นบริการทางวิชาการของรัฐที่จัดให้เด็กทุกคนในวัยเรียนได้มีความรู้พื้นฐาน เช่น การอ่านออกเขียนได้ รู้จักทำการงานพื้นฐานอาชีพ เป็นการศึกษาภาคบังคับ คือ ทุกคนต้องเรียน ซึ่งการศึกษาไม่ได้สิ้นสุดเมื่อนักเรียนเรียนจบชั้นประถมศึกษาแล้ว วิชาความรู้มีมากมายและเกิดขึ้นใหม่เรื่อย ๆ จำเป็นที่ทุกคนจะชวนขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติม ดังนั้นรัฐจึงได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาที่จะช่วยพัฒนาคน โดยได้มุ่งเน้นให้การศึกษาที่เป็นกระบวนการที่พัฒนาคน 4 ด้าน คือ ด้านปัญญา ด้านจิตใจ ด้านร่างกาย และด้านสังคมให้ทุกคนได้มีการศึกษาและเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งมีทั้ง การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

การศึกษาในระบบโรงเรียนแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา โดยรัฐได้จัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี และ การศึกษาระดับมัธยมต้นอย่างทั่วถึง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้สูงขึ้น จึงจัดให้มีการศึกษาที่หลากหลายรูปแบบ เพื่อให้ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชนบทที่ห่างไกล เขตชุมชนแออัดในเมือง เขตภูเขาและเขตชายแดน และมีการพัฒนารูปแบบการรับเข้าศึกษา เพื่อกระจายโอกาสในการเข้ารับการศึกษาอย่างเป็นธรรมอีกด้วย

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ได้มุ่งให้ความสำคัญในเรื่องการพัฒนาคน และถือว่าคนเป็นจุดศูนย์กลางของการพัฒนา ถ้าคนในประเทศได้รับการพัฒนาให้ได้รับ

⁴ เรื่องเดียวกัน, หน้า 7.

⁵ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม และประสานงานเยาวชนแห่งชาติ, สภาวะเด็กและเยาวชนไทยประจำปี 2538, (กรุงเทพมหานคร : คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538), หน้า 8.

การศึกษาที่ดีที่สุดคนจะเป็นพลังที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมอันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนได้

โรงเรียนบ้านห้วยศาลา ตำบลท่าตอน อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ ห่างจาก ที่ว่าการอำเภอแม่เมาะ 25 กิโลเมตร เปิดสอนในระดับ ก่อนประถมศึกษาถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 จากการศึกษาจำนวนนักเรียนชาวเขาที่ศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อ ในปีการศึกษา 2547 มีจำนวนนักเรียน 56 คน ที่ศึกษาต่อ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 53.5 และไม่ศึกษาต่อจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 28.5 ในปีการศึกษา 2548 มีจำนวนนักเรียนชาวเขาทั้งหมด 46 คน ศึกษาต่อจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 82.61 และไม่ศึกษาต่อจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 17.39 จากสถิติการศึกษาต่อของนักเรียนชาวเขาถึงแม้จะเพิ่มขึ้นแต่ก็ยังมึนักเรียนบางส่วนที่ยังคงไม่ศึกษาต่อตามการศึกษาภาคบังคับตามที่รัฐจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี และการศึกษาในระดับมัธยมต้นอย่างทั่วถึง⁶

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนในโรงเรียนบ้านห้วยศาลาจึงความสนใจที่จะศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อ ของนักเรียนชาวเขา โรงเรียนบ้านห้วยศาลา อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2548 เพื่อจะเป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนบ้านห้วยศาลา และหาแนวทางในการส่งเสริมให้ชาวเขาได้รับการศึกษาในระดับชั้นสูงต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนชาวเขาที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนบ้านห้วยศาลา ตำบลท่าตอน อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่

1.2.2 เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ กับการศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนชาวเขาที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนบ้านห้วยศาลา ตำบลท่าตอน อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่

⁶ โรงเรียนบ้านห้วยศาลา , "ธรรมนูญโรงเรียนปีการศึกษา 2548", เขตพื้นที่การศึกษา เชียงใหม่เขต 3 : กระทรวงศึกษาธิการ, 2548, (อัดสำเนา).

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านประชากร

กลุ่มประชากร คือ นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนบ้านห้วยศาลา อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 46 คน

1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียนชาวเขาที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยศาลา อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ โดยจะศึกษาปัจจัย 5 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านตัวนักเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู ปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียน และปัจจัยด้านเจตคติของนักเรียนต่อการศึกษา

1.3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ หมู่ 15 ตำบลท่าตอน อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ได้

1.4.1 ได้ทราบปัจจัยและความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อของนักเรียนชาวเขาโรงเรียนโรงเรียนบ้านห้วยศาลา อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่

1.4.2 ได้ข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนบ้านห้วยศาลาและหาแนวทางในการส่งเสริมให้ชาวเขาได้รับการศึกษาในระดับสูงต่อไป

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ปัจจัย หมายถึง สาเหตุต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียน มี 5 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านตัวนักเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู ปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียน และปัจจัยด้านเจตคติของนักเรียนต่อการศึกษาต่อ

การศึกษาต่อ หมายถึง การศึกษาต่อระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งในระบบโรงเรียนและระบบนอกโรงเรียน

การไม่ศึกษาต่อ หมายถึง การไม่ศึกษาต่อระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งในระบบโรงเรียนและระบบนอกโรงเรียน

นักเรียนชาวเขา หมายถึง นักเรียนชาวเขา เผ่าอาข่า ตำบลท่าตอน อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่

ผู้ปกครอง หมายถึง บุคคลอื่นที่ไม่ใช่บิดามารดาที่นักเรียนอยู่ในความรับผิดชอบ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า ทฤษฎี แนวคิด บทความ นโยบายแผนต่าง ๆ และ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 2.1 สภาพทั่วไปของโรงเรียนบ้านห้วยศาลา
- 2.2 ลักษณะทั่วไปของชาวเขา เผ่าอาข่า
- 2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ
- 2.4 ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน
- 2.5 แนวทางการจัดการศึกษา
- 2.6 ความหมายและประโยชน์ของการศึกษา
- 2.7 นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการศึกษาของชาวเขา
- 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.9 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 สภาพทั่วไปของโรงเรียนบ้านห้วยศาลา

บ้านห้วยศาลา ตั้งอยู่ที่ หมู่ 15 ตำบลท่าตอน อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ ห่างจากที่ว่าการอำเภอแม่เมาะ 25 กิโลเมตร ทางทิศตะวันออกติดต่อกับหมู่บ้านเมืองงาม ทิศเหนือติดกับชายแดนไทย-พม่า ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง นับถือศาสนาพุทธ และพุทธ - ผี หมู่บ้านห้วยศาลามีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 368 ครัวเรือน ประกอบด้วยประชากรชายจำนวน 748 คน ประชากรหญิงจำนวน 711 คน รวมประชากรทั้งหมด 1,459 คน ประชากรร้อยละ 95 เป็นชาวเขาเผ่าอาข่า จำนวน 349 ครัวเรือน ในหมู่บ้านห้วยศาลามีโรงเรียนบ้านห้วยศาลาซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดกลางในปีการศึกษา 2548 มีจำนวนนักเรียน 336 เป็นโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับ ก่อนประถมศึกษา ถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6 เริ่มเปิดโรงเรียนเมื่อปี พ.ศ. 2522¹

¹โรงเรียนบ้านห้วยศาลา , "ธรรมนูญโรงเรียนปีการศึกษา 2548", เขตพื้นที่การศึกษา เชียงใหม่เขต 3 : กระทรวงศึกษาธิการ, 2548, (อัดสำเนา).

2.2 ลักษณะทั่วไปของชาวเขา เผ่าอาข่า

ชาวเขาเผ่าอาข่ามีประวัติความเป็นมา การอพยพเข้ามาในประเทศไทย ประชากร วัฒนธรรม ประเพณี สถาปัตยกรรม เศรษฐกิจ และการศึกษา ดังนี้

2.2.1 ประวัติความเป็นมาของชาวเขาเผ่าอาข่า

ตามตำนานเล่าเกี่ยวกับการแบ่งดินแดนชาวเขาเผ่าอาข่า ว่า ในครั้งที่พระเจ้า หรือ เทวดา ผู้เป็นใหญ่เริ่มสร้างโลกนั้น ได้เรียกคนทุกเชื้อชาติเผ่าพันธุ์มาอยู่รวมกัน เพื่อจะประทานเขต แผ่นดินให้ ซึ่งแต่ละชนเผ่าก็ได้รับการแบ่งสรรให้อย่างเท่าๆ กันและต่างนำเอา ก้อนหินบ้าง ขอนไม้ บ้าง มาทำเป็นเครื่องหมายบอกขอบเขตอาณาบริเวณของตน พวกชาวอาข่าได้ใช้ฟางข้าวมามัด เป็นพ่อนแล้ววาง เอาไว้เป็นสัญลักษณ์ แต่ต่อมาเกิด ไฟไหม้ฟางข้าวซึ่งเป็นเครื่องหมายได้ถูกเผา มอดไหม้ไป ชนชาวอาข่า จึงไม่มีดินแดนเป็นของตนเองเหมือนกับชาวไทย ชาวจีน พม่า จึงอพยพ เสร่รอน ไปตามป่า ตามภูเขา

ชาวเขาเผ่าอาข่า หรืออีก้อ คนไทยพื้นราบมักเรียกว่าอีก้อ หรือข่าก้อ คนจีน เรียกว่า ไวหนี่ หรือ ธานี่ มีเชื้อสายจากจีนทิเบต มีถิ่นฐานเดิม อยู่ทาง ตะวันออกเฉียงเหนือของจีน เดินทางอพยพลงมาอยู่บริเวณชายแดนไทย-พม่า แถบตอนเหนือลำน้ำแม่กก ต่อมาจึงมาตั้งถิ่น ฐานอยู่เป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่ อยู่ทาง ตอนเหนือ แถบแม่น้ำกก ของจังหวัดเชียงราย บนดอย สูงเขตอำเภอแม่จัน และแม่สาย ของจังหวัดเชียงราย ขยายถิ่นฐานมาเรื่อย ๆ จนถึง เขตอำเภอแม่ อาย จังหวัดเชียงใหม่²

2.2.2 การอพยพเข้ามาสู่ประเทศไทยของอาข่า

การอพยพเข้ามาสู่ประเทศไทยของอาข่า นั้น ไม่มีหลักฐานที่แน่ชัด เพราะอาข่ามีเพียง ภาษาพูดไม่มีภาษาเขียน การศึกษาส่วนใหญ่ จึงใช้การสัมภาษณ์สอบถามเป็นหลักพินิจ พิษย กัลป์ สรุปว่าอาข่าเข้ามาอยู่ในประเทศไทยครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2448 กรมประชาสงเคราะห์ ระบุถึง การเข้าตั้งถิ่นฐานของอาข่าในไทยเมื่อประมาณ 90 ปี โดยตั้งถิ่นฐานครั้งแรกที่บ้านพญาไพร เขต หัวบ้านคำ อำเภอแม่จัน (ซึ่งปัจจุบันก็คืออำเภอแม่ฟ้าหลวง) จังหวัดเชียงราย³

² wimma, "อีก้อ", 7 ธันวาคม 2543,

<<http://www.vcharkarn.com/vguide/special/?Aid=21&page=2-26k>>(4 October 2006)

³ พินิจ พิษยกัลป์, อีก้อ ความสำเร็จทั่วไป ชีวิตความเป็นอยู่, อ่างโน อุทัย ปัญญาโกณ, "การนำเสนอ รูปแบบการศึกษาเพื่อสืบทอดวัฒนธรรมอาข่า", วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), 2547, หน้า 24.

2.2.3 ประชากร

ในประเทศไทย มีประชากร ชาวเขาเผ่าอาข่า จำนวน 68,653 คน⁴ คิดเป็นร้อยละ 0.11 ของประชากรประเทศ ซึ่งในระดับหมู่บ้านห้วยศาลาจำนวนประชากรชาวเขาเผ่าอีก้อ จำนวน 1,386 คน คิดเป็นร้อยละ 95 ของประชากรทั้งหมดในหมู่บ้านและคิดเป็นร้อยละ 0.002 ของประชากรทั้งหมดในระดับประเทศ

2.2.4 สภาพทางวัฒนธรรม ประเพณี และการแต่งกาย

วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของอาข่า สภาพบ้านของชาวอาข่าแต่ละหลังจะเป็นกระท่อมเล็กๆ ยกพื้นมีเสา ฝาบ้าน และพื้นปู ทำด้วยไม้ไผ่ แบ่งห้องเป็นสัดส่วน ทำอาหารและปรุงอาหารกับพื้นดิน รั้วบ้านทำด้วยไม้ไผ่ล้อมรอบ มักอยู่กันเป็นครอบครัวเดี่ยว ในด้านการงานหาเลี้ยงครอบครัวส่วนใหญ่ผู้หญิงจะทำงานหาเลี้ยงครอบครัวส่วนผู้ชายจะเลี้ยงลูกอยู่บ้าน

ประเพณีของอาข่าที่ยังคงมีอยู่ คือ ประเพณีได้ชิงช้าจะจัดขึ้นในเดือนสิงหาคม ประเพณีไล่ผีจะจัดขึ้นในเดือนตุลาคม ประเพณีกินข้าวใหม่หรือกินวอจะจัดขึ้นในเดือนพฤศจิกายน และประเพณีปีใหม่มักจะจัดขึ้นในเดือนมกราคม

การแต่งกายของชาวเขาเผ่าอาข่า ของผู้หญิงจะมีอยู่ 2 แบบเรียกตามลักษณะของหมวก คือการแต่งกายแบบอาข่าหมวกแหลม และการแต่งกายแบบอาข่าหมวกตัด ส่วนของผู้ชายจะเป็นลักษณะเดียวกัน ลักษณะของผ้าที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นสีดำตกแต่งด้วยการร้อยลูกปัด เหรียญเงินของพม่า และปักเสื้อผ้าด้วยมือเป็นลวดลายต่าง ๆ

2.2.5 สภาพทางเศรษฐกิจ

ชาวอาข่าส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง ค้าขาย และเพาะปลูก ในฤดูฝนอาข่า จะปลูกพืช เช่น ข้าว ข้าวโพด พริก กระเทียม ซึ่งส่วนใหญ่ที่ทำการเพาะปลูกจะเช่าที่นาของคนพื้นราบ หรือปลูกบนดอยสูง ข้าวจะเป็นพืชหลักที่ปลูกในการบริโภคในครอบครัวเท่านั้นซึ่งมักปลูกเป็นข้าวไร่ปลูกในเขตป่าใกล้กับชายแดนไทย-พม่า ผู้หญิงบางส่วนก็เย็บปักเสื้อผ้า หมวก ชุดประจำเผ่า กระเป๋าสร้อยที่ทำจะลูกเดือยบ้าง ทำขายให้กับนักท่องเที่ยว ปัจจุบันอาข่าฐานะดีขึ้นเพราะมารับจ้างคนพื้นราบทำงาน เพื่อให้ได้เงินมาใช้จ่ายในครอบครัว บางครอบครัวค้าขาย ของใช้ เครื่องประดับโดยไปซื้อของมาจากอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย มาขายให้กับชาวต่างชาติที่มาเที่ยวหมู่บ้านสถานที่ท่องเที่ยวของตำบล หรือต่างจังหวัด เช่น ภูเก็ต พัทยา เป็นต้น

⁴ สถาบันวิจัยชาวเขา, ข้อมูลด้านสวัสดิการสังคมของชาวเขา, (กรุงเทพมหานคร : กองสงเคราะห์ชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม, 2545), หน้า 16.

2.2.6 สภาพทางกายภาพ

อาช่าเป็นคนลำสัน แข็งแรง ผิวเนื้อสีดำแดง ไม่ชอบอาบน้ำ ในปีหนึ่งๆ จะอาบน้ำ ประมาณ 3-4 ครั้ง แต่ปัจจุบันเด็กที่เข้าโรงเรียนแล้วจะเริ่มอาบน้ำมากขึ้นเพราะทางโรงเรียนให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาร่างกายให้สะอาดถูกสุขอนามัยพร้อมทั้งตรวจสุขภาพของนักเรียนทุกวัน

2.2.7 สภาพทางสังคม

อาช่าจะให้ความเคารพนับถือผู้อาวุโส หรือผู้ที่เป็นหัวหน้าในการประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ในหมู่บ้าน และผู้นำหมู่บ้าน ครอบครัวส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยว นิยมมีลูกมาก เพื่อใช้แรงงานในครอบครัว คนอาช่าในหมู่บ้านจะมีความรัก สามัคคีกัน รักพวกพ้อง และส่วนใหญ่นับถือจารีตประเพณีความเชื่อต่าง ๆ เช่น การนับถือผี จากคนรุ่นหนึ่งไปสู่รุ่นหนึ่ง

2.2.8 สภาพทางการศึกษา

อาช่าส่วนใหญ่ไม่ได้รับการศึกษา โดยเฉพาะคนที่มีอายุ 20 ขึ้นไป จะ อ่าน เขียน ภาษาไทยไม่ได้ มีบางกลุ่มที่ติดต่อกับคนพื้นราบบ้าง เช่น ผู้นำหมู่บ้าน ผู้ที่ไปรับจ้าง ขายของเครื่องประดับ ก็จะมีภาษาพื้นเมือง ภาษาไทยได้บ้าง เด็กส่วนใหญ่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไม่เรียนต่อ เพราะมีฐานะยากจนต้องไปช่วยพ่อแม่ทำงาน และต้องเลี้ยงน้อง

2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ

มาสโลว์ (Maslow) กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อบุคคลได้รับการตอบสนองหรือมีความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งสิ่งใด แล้วบุคคลนั้นย่อมแสวงหาความต้องการในสิ่งอื่นต่อไปอีก ความต้องการของมนุษย์จะเป็นไปในลักษณะจากต่ำไปหาสูงที่เรียกว่า ลำดับชั้นความต้องการ (Hierarchy of Needs) คือ เมื่อต้องการขั้นต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการในขั้นสูงก็จะตามมา ลำดับชั้นของความต้องการของมาสโลว์แบ่งออกเป็น 5 ชั้น คือ

(1) ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เพื่อความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย เป็นต้น

(2) ความต้องการด้านความปลอดภัยและความมั่นคง (Safety and Security Needs) เป็นความต้องการเพื่อให้ตนเองมีความปลอดภัยและมีความมั่นคงทางฐานะ เศรษฐกิจ และงานอาชีพ

(3) ความต้องการด้านสังคมและความเป็นเจ้าของ (Social and Belonging Needs) เป็นความต้องการที่จะได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น และรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มทางสังคม มีความต้องการเพื่อน เช่น การเข้าเป็นสมาชิกขององค์กรหรือสมาคมต่างๆ

(4) ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องในสังคม (Esteem of Status Needs) เป็นความต้องการที่มีเกียรติยศ มีฐานะดีในสังคม ได้รับการยกย่องนับถือจากบุคคลทั่วไป

(5) ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จดังที่คาดหวังไว้ (Self – actualization or self – realization Needs) ความต้องการนี้นับเป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ เป็นความต้องการให้บรรลุผลสำเร็จในสิ่งที่ใฝ่ฝันไว้

ความต้องการทั้ง 5 ประการข้างต้นของมาสโลว์ เรียงลำดับจากความจำเป็นมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด โดยความต้องการทางด้านร่างกายเป็นพื้นฐานขั้นแรกสำหรับความต้องการขั้นต่อไป

สำหรับ โนลส์ เป็นนักการศึกษาผู้ใหญ่ที่มีชื่อเสียงของชาวอเมริกัน ได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ แยกออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

(1) ความต้องการทางกายภาพ (Physical Needs) เป็นสิ่งที่สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย ส่วนมากมนุษย์เรามีความต้องการทางด้านนี้ เพื่อความคงอยู่ของร่างกาย ในทางการศึกษาผู้ใหญ่ คือ ความต้องการแลเห็น ได้ยินเสียง ความสุขสบาย การพักผ่อน

(2) ความต้องการในการเจริญงอกงาม (Growth Needs) นักจิตวิทยาเห็นตรงกันว่าความต้องการด้านนี้เป็นสิ่งสำคัญที่จะพาไปสู่ส่วนอื่น ๆ ของความต้องการซึ่งตรงกับความต้องการกระทำของตนตามความสามารถ (Self – actualization) ตามทฤษฎีของมาสโลว์นั่นเอง ผู้ใหญ่ที่มองไม่เห็นอนาคตของตนเองนั้นน่าสงสาร เพราะว่าการมองไม่เห็นความก้าวหน้าในอนาคตของตนเองทำให้คุณค่าอื่น ๆ ลดลงอย่างมาก เพราะว่าการมองไม่เห็นความก้าวหน้าในอนาคตของตนเองทำให้คุณค่าอื่น ๆ ลดลงอย่างมาก จากการศึกษาพบว่า คนที่เกษียณอายุแล้วสามารถทำงานให้เป็นประโยชน์ได้ จะมีการปรับตัวได้ดีกว่าคนที่ไม่สามารถหาแนวทางอื่น ๆ ได้

(3) ความต้องการได้รับความมั่นคงปลอดภัย (The Needs for Security) เป็นที่ยอมรับกันมานานแล้ว สัตว์โลกมีสัญชาตญาณสำหรับป้องกันตัวเอง ความต้องการด้านความปลอดภัยทางด้านร่างกาย ถ้าหากความต้องการความมั่นคงโดยการถอนตัวออกจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งหลาย

⁵ Maslow, A.H. Motivation and Personality in the Classroom, อังโน, ฌรัฐฉนิธรรมกุลมงคล, “องค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบในเขตกรุงเทพมหานคร”, ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร), 2534, หน้า 126.

(4) ความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ (The Need for New Experience) เมื่อคนแสวงหาความมั่นคง เขาต้องเผชิญภัยและการเสี่ยง คนเราจึงอาจจะเบื่อหน่ายต่องานประจำที่ซ้ำซาก (Routine) ดังนั้นเมื่อความต้องการด้านนี้เกิดสับสนขึ้น บุคลิกจะเกิดความว้าวุ่นใจจนเกิดอาการทางพฤติกรรมเหนื่อยอ่อน ความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ รวมทั้งแนวความคิดใหม่ ๆ

(5) ความต้องการทางด้านความรัก (The Needs for Affection) ทุกคนต้องการได้รับความรัก รวมทั้งการได้รับผลสำเร็จในบางครั้ง ก็เป็นสาเหตุมาจากความต้องการด้านนี้ อาจจะเรียกได้ว่าเป็นความต้องการทางด้านสังคม มีการร่วมกันแสดงความคิดเห็น ประสบการณ์ความสำเร็จ ความเศร้าโศก ถ้าหากความต้องการด้านนี้ไม่ได้รับการตอบสนอง ก็จะเกิดอาการ 2 ด้าน คือ การถอนตัวออกจากกลุ่ม หรือลักษณะก้าวร้าวแสดงอาการเป็นศัตรู

(6) ความต้องการได้รับการยอมรับ (The Need for Recognition) มนุษย์ส่วนมากต้องการได้รับความรู้สึกว่าตัวเองมีคุณค่า ได้รับการยกย่องนับถือจากคนอื่น ๆ ในบางด้านของเขา ความต้องการด้านนี้ทำให้เขามีการรวมกลุ่มทางสังคมเป็นชุมชน สถาบันต่าง ๆ ทำให้เขาสามารถแสวงหาสถานภาพและความสนใจจากสมาชิกในกลุ่มได้ด้วย⁶

2.4 ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียน

โรเจอร์ (Rogers) กล่าวว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ยอมรับของใหม่นั้นสามารถแบ่งออกได้เป็นปัจจัยย่อย ๆ ดังนี้

(1) ปัจจัยเกี่ยวกับลักษณะส่วนตัวปัจจัยเหล่านี้จะประกอบไปด้วย ระดับอายุของแต่ละบุคคล สถานภาพทางสังคม ฐานะทางสังคม ฐานะทางเศรษฐกิจ ซึ่งรวมไปถึงรายได้ ขนาดที่ดินถือครอง หรือทรัพย์สินต่างๆ ที่ครอบครองอยู่ ความสามารถเฉพาะอย่างซึ่งรวมถึงระดับการศึกษาและความสามารถทางด้านจิตใจ

(2) ปัจจัยด้านพฤติกรรมสื่อสาร พฤติกรรมสื่อสารของแต่ละบุคคลประกอบพฤติกรรมติดตามข่าวซึ่งมีทั้งข่าวสารที่มาจากแหล่งข่าวสารที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ข่าวสารที่มาจากภายนอกชุมชน ความใกล้ชิดกับข่าวสาร ซึ่งพฤติกรรมสื่อสารของแต่ละบุคคลประกอบไปด้วยผู้สื่อสารหรือแหล่งกำเนิดข่าวสาร ช่องทางการสื่อสารและผู้รับข่าวสาร ซึ่งในองค์ประกอบดังกล่าวนี้ ช่องทางการสื่อสารมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการที่จะเป็นตัวกำหนดว่า ข่าวสารประเภทใดผู้ส่งข่าวสาร จะใช้เพื่อก่อให้เกิดผลสำเร็จในอันที่จะให้เกิดความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมใหม่ ๆ แก่

⁶ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์, จิตวิทยาเรียนรู้อายุผู้ใหญ่, (กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสารมิตร, 2523), หน้า 104.

ผู้รับข่าวสารในทิศทางที่ผู้ส่งข่าวสาร ซึ่งสามารถแบ่งประเภทช่องทางการสื่อสารออกเป็นสองลักษณะดังนี้

(2.1) ช่องทางการสื่อสารมวลชน เป็นวิถีทางในการถ่ายทอดข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อสารมวลชนทั้งหมด เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น แหล่งข่าวเหล่านี้ อาจจะเป็นบุคคลหนึ่งหรือจำนวนหนึ่งที่ส่งข่าวสารไปยังผู้รับข่าวสารที่มีจำนวนมาก ๆ ข้อได้เปรียบของช่องทางการสื่อสารแบบนี้ อยู่ที่ตรงที่สามารถกระจายข่าวสารถึงกลุ่มผู้รับข่าวสารที่มีจำนวนมาก ได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งเท่ากับเป็นการเพิ่มความรู้รวมทั้งสามารถเปลี่ยนทัศนคติที่บุคคลมีอยู่ได้

(2.2) ช่องทางการสื่อสารระหว่างบุคคล เป็นการติดต่อระหว่างบุคคลต่อบุคคล บุคคลกับกลุ่มบุคคลที่จำนวนไม่มากนัก เพื่อถ่ายทอดข่าวสารระหว่างผู้ส่งข่าวสารกับผู้รับข่าวสาร⁷

ส่วนปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ ได้รับความสนใจและมีการศึกษาค้นคว้ากันมาเป็นเวลานานแล้ว สำหรับต่างประเทศนั้น นักวิชาการ เช่น กรอส และเอ็ดชิวินี ได้อธิบายว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพอใจต่องานนั้นมีอาทิเช่น สภาพการทำงาน เงินเดือน และการนิเทศงาน ส่วนปัจจัยที่ทำให้คนงานเกิดความพอใจในงานนั้น ได้แก่ ความก้าวหน้าในงานและบทบาทหน้าที่ในงาน เป็นต้น ในการแก้ปัญหาเรื่องความพอใจในงานนั้น จึงควรดูสองประเด็นนี้ไปพร้อม ๆ กัน⁸

สำหรับไทย สมบูรณ์ พรณนภาพ ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในทางจิตวิทยา มีอยู่ 2 ประการด้วยกันคือ 1) แรงกระตุ้น (Motive) หมายถึง สิ่งที่มีอยู่ในตัวบุคคล ได้แก่ แรงขับ ความต้องการ ความจำเป็น การอยู่ในสภาพความพร้อม ความตั้งใจ และจุดประสงค์ สิ่งเหล่านี้ถือเป็นตัวการทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อันใดอันหนึ่ง 2) เครื่องล่อ (Incentives) หมายถึง สิ่งกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาซึ่งอยู่ภายนอกตัวบุคคลอาจมีลักษณะเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้⁹

⁷ Rogers, E.M. Diffusion of Innovations, อังโน, ณัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล, "องค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบในเขตกรุงเทพมหานคร", อ้างแล้ว, หน้า 16.

⁸ Edward, Goss and Rmitai Etziona, Work and nature of Man. อังโน, ณัฐจริยา แสงสว่าง, "ปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นของประชาชน ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในเขตภาคกลาง", วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), 2533, หน้า 28.

⁹ สมบูรณ์ พรณนภาพ, จิตวิทยาการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : บรรณากิจ, 2518), หน้า 59.

ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในทางจิตวิทยา มีอยู่ 2 ประการคือ แรงกระตุ้น และ เครื่องล่อ ส่วนปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเข้าเรียน ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจ ชื่อเสียงด้านคุณภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่ตั้งของสถานศึกษา ความต้องการทางการศึกษา ค่านิยมในปรัชญา การมีเวลาว่างมาก และเห็นคุณค่าและความสำคัญของการศึกษา โอกาสทางการศึกษาของบุคคลนั้นๆ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ในปัจจุบันสังคมยอมรับว่าบุคคลทุกคน ควรจะทำงานหรือประกอบอาชีพ ทั้งนี้เพราะเป็นสิ่งสำคัญและมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต ทำให้ตนเองรู้สึกมีคุณค่า จึงทำให้มีผู้สนใจเกี่ยวกับการเลือกอาชีพอย่างกว้างขวาง โดยมีผู้ศึกษาไว้ดังนี้ แมคควีน ได้ศึกษาเกี่ยวกับพื้นฐานบางประการในการเลือกอาชีพ โดยสุ่มตัวอย่างจากนักเรียน เกรด 4 ถึงเกรด 12 จากโรงเรียน 2 แบบ พบว่า

- (1) แนวทางการเลือกอาชีพของนักเรียนชาย และนักเรียนหญิงเปลี่ยนแปลงไปตามอายุ
- (2) การเลือกอาชีพของนักเรียนชาย และนักเรียนหญิงมีลักษณะคล้ายคลึงกัน
- (3) การเลือกอาชีพจะเลือกโดยดูสภาพทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ
- (4) เกณฑ์การเลือกอาชีพนั้น จะถือคุณภาพ และรายได้ของอาชีพนั้นๆ เป็นสำคัญ¹⁰

2.5 แนวทางการจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาของไทยเพื่อพัฒนาคนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพนั้น ต้องมีแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นระบบการปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน ดังแผนการศึกษาชาติ พระราชบัญญัติการศึกษา การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้แนวทางดังนี้

2.5.1 แผนการศึกษาแห่งชาติ

แผนการศึกษาแห่งชาติเป็นแผนแม่บทที่มีความสำคัญในการวางแผนการจัดการศึกษา ทั้งในด้านกระบวนการจัดการศึกษาและการพัฒนาการศึกษาของชาติให้มีประสิทธิภาพ ตั้งแต่แผนการศึกษาชาติ พุทธศักราช 2535 ได้กำหนดแนวทางการศึกษาโดยยึดหลักการ ที่ว่า

¹⁰ McGueen, Lila Jenne, Some Cognitive Bases of vacatigation of the Factor influencing the Occupational Choice of Selected College Students. อ้างใน, ณัฐจรียา แสงสว่าง, "ปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นของประชาชน ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในเขตภาคกลาง" อ้างแล้ว, หน้า 29.

ให้โรงเรียนประถมศึกษาทุกโรงเรียน ทั้งของรัฐและท้องถิ่น จัดบริการเตรียมความพร้อมสำหรับเด็ก อย่างน้อย 1 ปี ก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษาเน้นให้คนไทยสามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง

การศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนใน 4 ด้าน คือ ด้านปัญญา ด้านจิตใจ ด้านร่างกาย และด้านสังคม โดยจัดระบบการศึกษาที่เน้นการศึกษาและการเรียนรู้ ตลอดชีวิต เปิดโอกาสให้ทุกคนได้เรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองให้เหมาะสมกับวัย มีรูปแบบการจัดการศึกษาที่หลากหลาย ทั้งการศึกษาที่จัดตามแนวในระบบโรงเรียนและการศึกษาที่เกิดจากการเรียนรู้ในวิถีชีวิต ซึ่งเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองจากสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่มีและสร้างขึ้นเพื่อการเรียนรู้ส่วน

การศึกษาตามแนวระบบเรียนแบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา เพื่อให้การศึกษาเป็นไปตามจุดมุ่งหมายจึง มีนโยบายในส่วนของการศึกษาต่อของนักเรียนโดยให้ศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายเร่งรัด และขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึงและพัฒนาวิธีการ รูปแบบ การรับเข้าศึกษาที่หลากหลายและเป็นธรรม¹¹

2.5.2 พระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา

สาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ประกอบด้วย หมวด 1 ว่าด้วยบททั่วไปเกี่ยวกับความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษา ประกอบด้วย 4 มาตรา ได้แก่ มาตรา 6 มุ่งจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 7 กระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมีความภาคภูมิใจ ในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพรู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง มาตรา 8 การจัดการศึกษายึดหลัก การศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการพัฒนา สาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

¹¹ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559), (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บริษัทพริกหวานจำกัด, 2545), หน้า 1.

หมวด 2 ว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา ประกอบด้วย 5 มาตรา ได้แก่ มาตรา 10 การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายรวมทั้งผู้บกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าว มีสิทธิ และโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

หมวด 3 ว่าด้วยระบบการศึกษา ประกอบด้วย 7 มาตรา ได้แก่ มาตรา 15 การจัดการศึกษามีสามรูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย มาตรา 16 การศึกษาในระบบมีสองระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา มาตรา 17 ให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ด เข้าเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก เว้นแต่สอบได้ชั้นปีที่เก้าของการศึกษาภาคบังคับหลักเกณฑ์และวิธีการนั้นอายุให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 18 การจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในสถานศึกษา เช่น ศูนย์เด็กเล็ก โรงเรียน และศูนย์การเรียน

หมวด 4 ว่าด้วยแนวการจัดการศึกษาประกอบด้วย 9 มาตรา ได้แก่ มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา เช่น ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญ สถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาจัดกิจกรรมให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องโดยผสมผสานสาระ

ความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝัง คุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา และส่งเสริมสนับสนุนให้ ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุก เวลาทุกสถานที่¹²

2.5.3 การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความหมายการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีผู้ให้นิยามของการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้มากมาย เช่น องค์การยูเนสโก ซึ่งเป็นศูนย์รวมของนานาชาติในด้านการศึกษา ได้ให้คำนิยามการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไว้ว่า เป็นการศึกษาสำหรับคนทุกเพศทุกวัย ให้มีโอกาสได้เรียนความรู้ทั่วไปที่เป็นประโยชน์แก่ ชีวิตปลูกฝังให้เกิดความอยากรู้อยากรู้ มีทักษะในการเรียนด้วยตนเอง รู้จักถาม สังเกต วิเคราะห์ ตระหนักว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และผู้อื่น¹³

การศึกษาพื้นฐานหมายถึง การสอนให้มีทักษะในการสื่อสาร คิดคำนวณ และเข้าสังคม เพื่อให้บุคคลสามารถอ่านออกเขียนได้ คิดคำนวณเป็น สามารถค้นคว้าหาความรู้ต่อไปได้ รู้จักโลก แห่งการงาน หน่วยสวัสดิการสังคม ทำงานกับนายจ้างได้ รู้จักการบริโภคที่เหมาะสม รู้จักการ ปรับปรุงสุขภาพ¹⁴

แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ได้กล่าวไว้ในหมวดที่ 3 แนวนโยบายการศึกษา ว่า ให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานของปวงชน รัฐพึงเร่งรัดและขยาย การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อปวงชนอย่างทั่วถึง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สูงขึ้น ข้อความนี้แสดงให้เห็นว่าทางราชการไทยได้ถือว่าการศึกษาขั้นพื้นฐานมีขอบเขตรอบคลุมถึง การศึกษาระดับมัธยมด้วย¹⁵

¹² สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, (ปทุมธานี : บริษัทสกายบุ๊ก จำกัด, 2548), หน้า 2-4.

¹³ Cartwright, 1970: 407, "การศึกษาขั้นพื้นฐาน", 20 พฤศจิกายน 2549, <<http://www.onec.go.th/Act/6.9/page0101.htm>> (4 October 2006)

¹⁴ เรื่องเดียวกัน.

¹⁵ ฝ่ายวิชาการ, แผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, (กรุงเทพมหานคร : พิสิกส์เซนเตอร์, 2539), หน้า 27.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้ระบุไว้ว่า มาตรา 43 บุคคล ย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้ทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นการยืนยันอีกประการหนึ่งว่าการศึกษาขั้นพื้นฐานมีขอบเขตขยายถึงการศึกษาระดับมัธยมปลายซึ่งใช้เวลาเรียนสิบสองปี¹⁶

สรุปได้ว่า การศึกษาพื้นฐาน เป็นการศึกษาที่จัดให้ตั้งแต่ระดับก่อนวัยเรียนไปจนถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.5.4 หลักการการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(1) ยึดหลักการสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งฐานะของครอบครัวและสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ แต่ในขณะเดียวกันจะต้องมีส่วนที่ผู้เรียนได้รับความรู้ประสบการณ์และสมรรถภาพพื้นฐานเดียวกัน ในฐานะที่เป็นคนไทยไม่ว่าจะเรียนอยู่ในโรงเรียนที่ตั้งไปนของประเทศไทยก็ตาม

(2) สาระของการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีลักษณะผสมผสาน อย่างได้สัดส่วนระหว่างวิชาการ วิชาชีพ และวิชาสมรรถภาพพื้นฐาน อันทำให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์จากการศึกษาอย่างแน่นนอน และสามารถแสดงให้เห็นความแตกต่างไปจากผู้ที่ไม่ได้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างชัดเจน

(3) การจัดการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือและการสนับสนุนจากผู้ปกครอง สถานประกอบการ หน่วยงานทั้งภาครัฐบาล ภาคเอกชน ตลอดจนชุมชนหรือท้องถิ่นและจากหน่วยงานหรือองค์การระหว่างประเทศโดยมีการระดมทรัพยากรจากหน่วยงานต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นมาใช้ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากที่สุด¹⁷

2.6 ความหมายและประโยชน์ของการศึกษา

6.1 ความหมายของการศึกษา

ความหมายของการศึกษาจะมีลักษณะที่แตกต่างกันไปตามภูมิหลังของบุคคลและยุคสมัย ดังความของการศึกษาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงให้ความหมายของการศึกษาไว้ในสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน ว่า การศึกษา คือ การพัฒนาความรู้ ความคิด และ

¹⁶ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540, CD-ROM, กองกรรมาธิการ 2 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2004.

¹⁷ ศึกษาธิการ, กระทรวง, หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2544), หน้า 4.

ความสามารถของคน การศึกษาช่วยให้คนเรียนรู้ว่า ทำอย่างไรร่างกายจึงจะเจริญเติบโต แข็งแรง มีสุขภาพอนามัยดีต่อสู้กับโรคภัยไข้เจ็บได้ ช่วยให้คนรู้วิธีทำมาหากินและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้และ รู้จักปรับตัวให้เข้ากับธรรมชาติแวดล้อม การศึกษาช่วยยกระดับพื้นฐานทางจิตใจของคน ทำให้บุคคลมีความเข้าใจระเบียบวัฒนธรรม และประเพณีของสังคมที่ตนอยู่ คนจะเจริญได้ต้องรู้จัก ฝึกหัดควบคุมตนเอง รู้จักเลือกและรับเอาวิทยาการทั้งเก่าและใหม่ เพื่อความเจริญของงานของชีวิต¹⁸

นอกจากนี้การศึกษายังมีผู้ให้ความหมายไว้อีกมากเช่น เพลโต (Plato) ได้อธิบายว่า การศึกษา ได้แก่ “การดึงความรู้ที่มีอยู่ในจิตของแต่ละบุคคลออกมา ความเข้าใจนี้มาจากความ เชื่อเชิงอภิปรัชญาของเพลโตที่ว่าเมื่อมนุษย์ตายไปวิญญาณจะออกจากร่างแล้วไปสถิตอยู่ในโลก ของวิญญาณ เมื่อมีทารกเกิดมาในโลกวิญญาณก็ จะกลับลงมาสถิตอยู่ในร่างของมนุษย์อีก วิญญาณที่มีโอกาสสถิตอยู่ในร่างหลาย ๆ ครั้งก็มีโอกาสใช้ความคิด หาเหตุผล และสะสม ความรู้ไว้มากมาย ดังนั้นจิตของคนเราจึงเป็นจิตสะสมความรู้ได้ตามความเชื่อดังกล่าว”¹⁹

ฟอเร ได้กล่าวไว้ว่า “ในสังคมเกษตรกรรมที่การเปลี่ยนแปลงดำเนินไปอย่างเชื่องช้า จะมีการมองและยอมรับว่า การศึกษาได้แก่ การถ่ายทอดทักษะวิชาชีพ วัฒนธรรม และค่านิยม ให้แก่ คนรุ่นหลัง และในความหมายที่ใกล้เคียงกัน”²⁰

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ให้ความหมายของการศึกษา ว่าคือ กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและ สังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลง ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต²¹

¹⁸ โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดย พระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว, 5 ธันวาคม 2545, <<http://kanchanapisek.or.th/kp6/GENERAL>>(22 December 2006)

¹⁹ Plato, จิตวิทยาการศึกษา, อ้างใน วราคม ที่สุกะ, สังคมวิทยากับการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2544), หน้า 4

²⁰ เรื่องเดียวกัน, หน้า 5.

²¹ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545, อ้างแล้ว, หน้า 1.

2.6.2 ประโยชน์ของการศึกษา

ประโยชน์ของการศึกษา กระบวนการทางการศึกษาเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาคนให้เป็นคนที่มีความรู้ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็น มีลักษณะนิสัยจิตใจที่ดีงามมีความพร้อมที่จะต่อสู้เพื่อตนเองและสังคม มีความพร้อมที่จะประกอบอาชีพได้ การศึกษาช่วยให้คนเจริญงอกงามทั้งทางปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม การศึกษาจึงมีความจำเป็นต่อชีวิตอีกประการหนึ่ง นอกเหนือจาก ความจำเป็นด้านที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค การศึกษาจึงเป็นปัจจัยที่ 5 ซึ่งเป็นปัจจัยที่จะช่วยแก้ปัญหาทุก ๆ ด้านของชีวิตและเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของชีวิต²²

2.7 นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการศึกษาของชาวเขา

การจัดการศึกษาให้กับชาวเขาเริ่มจากกลุ่มมิชชันนารีที่ได้จัดการศึกษาควบคู่ไปกับการเผยแผ่ศาสนา จากนั้นในปี พ.ศ. 2478 รัฐได้เริ่มจัดตั้งโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เพื่อรับนักเรียนชาวเขามาเข้าเรียน พ.ศ. 2499 ตำรวจตระเวนชายแดนได้จัดการศึกษาให้แก่ชาวเขาในท้องถิ่นทุรกันดารและหมู่บ้านที่ติดชายแดน และรัฐได้มีนโยบายจัดการศึกษาให้แก่ชาวเขาเมื่อปี พ.ศ. 2506 โดยให้กรมประชาสงเคราะห์ เป็นผู้รับนโยบายโดยมีแนวทางปฏิบัติดังนี้²³

- (1) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ
- (2) ร่วมมือและประสานงานกับกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย องค์การบริหารส่วนจังหวัด
- (3) ส่งเสริมและสนับสนุนความเสมอภาคในการศึกษาเพื่อให้ครอบครัวชาวเขาได้มีโอกาสได้รับการศึกษาตามความจำเป็นและความเหมาะสมโดยทั่วถึงกัน
- (4) จัดระบบและดำเนินการสอนภาษาไทยให้ชาวเขาสามารถพูดและเข้าใจภาษาไทย
- (5) พัฒนาชาวเขารุ่นใหม่ให้มีความรู้ ความสามารถมีความขยันในการประกอบอาชีพ
- (6) ในด้านสวัสดิการครู จัดให้มีบ้านพักและความสะดวกสบาย เพื่อเสริมให้ครูมีกำลังใจในการทำงาน

²² พนม พงษ์ไพบูลย์, "การศึกษาคือปัจจัยที่ 5 ของชีวิต", 25 มิถุนายน 2543, < <http://www.moe.go.th/web-panom/article-panom/art-index.htm> > (13 September 2006)

²³ พัฒนพงศ์ ภักดิ์, "องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของนักเรียนชาวเขา จังหวัดแม่ฮ่องสอน", วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2435, หน้า 23.

เลขทะเบียน 5742580
เลขเรียกหนังสือ ๐๖๑๑.๑๓.๑๒
วันที่ ๕ ส.ค. ๕๗

(๗) จัดหาตำราเรียนและคู่มือในระดับประถมศึกษาไว้ให้ชาวเขาได้ยืมเรียนหรือเพื่อใช้ในการศึกษาเล่าเรียนและให้การช่วยเหลือเกี่ยวกับการศึกษาที่จำเป็น

(๘) ร่วมมือกับทางโรงเรียนอย่างใกล้ชิด ในการส่งเสริมให้มีความรู้ ความคิด ทักษะการปลูกฝังทัศนคติที่ดี โดยจัดหลักสูตรที่เน้นหนักไปทางด้านอาชีพ การปรับปรุงที่อยู่อาศัย และการอนามัย

(๙) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการอบรมครูที่สอนในโรงเรียนชาวเขาให้มีความรู้เกี่ยวกับนโยบายชาวเขา โครงการและการดำเนินการพัฒนาชาวเขา

(๑๐) จัดหางบประมาณและขอความร่วมมือช่วยเหลือจากต่างประเทศ องค์กรระหว่างประเทศ และมูลนิธิต่างๆ เพื่อสนับสนุนการสร้างอาคารสถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอนต่างๆ ทุนการศึกษา เพื่อให้การศึกษาของชาวเขาประสบความสำเร็จ

ในส่วนของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่มีบทบาทในการจัดการศึกษาให้แก่ชาวเขา ในลักษณะของอาศรมหรือโครงการศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา และในปีพ.ศ. 2544 ได้มีการบรรจุเนื้อหาการพัฒนาชาวเขาในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525 - 2529)

ในส่วนของแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ได้กำหนดนโยบายในส่วนของจัดการศึกษาให้แก่ชาวเขาไว้ว่า ให้มีการจัดระบบเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้อย่างกว้างขวางตลอดชีวิต โดยจัดให้การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสนับสนุนการขยายการบริการการศึกษา ให้แก่ผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างกว้างขวางและทั่วถึง โดยมีแนวทางที่จะขยายการศึกษาในรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชนบทห่างไกล ชุมชนแออัด เขตภูเขา และชายแดน ให้ได้รับการศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาอย่างทั่วถึง พร้อมทั้งปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการรับเข้าศึกษาทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อกระจายโอกาสในการเข้ารับการศึกษาอย่างเป็นธรรม

ในส่วนของแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2545-2559 ได้กำหนดนโยบายในส่วนของจัดการศึกษาให้แก่ชาวเขาไว้ว่า ต้องให้ทุกคนมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้ที่ทุกส่วนของสังคม ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน ครอบครั้ว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นจัด และมีส่วนร่วมในการจัดการแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบ²⁴

²⁴ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559), อ่างแล้ว, หน้า 37.

ตั้งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.
ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร
โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอขอบคุณ

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วันเพ็ญ อินตะขัตติย์ ได้ศึกษา ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนชาวเขา อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ผลการศึกษาพบว่า "ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อ คือ ปัจจัยด้านตัวนักเรียน ได้แก่ การคิดวางแผนการศึกษาต่อ เหตุผลที่นักเรียนศึกษาต่อและเหตุผลที่นักเรียนไม่ศึกษาต่อ ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ การมีพี่ที่กำลังศึกษาหรือเคยศึกษาต่อ ระดับการศึกษาของบิดา รายได้ของครอบครัว ความคาดหวังของผู้ปกครองในการศึกษาต่อ และความเอาใจใส่ของผู้ปกครองในเรื่องผลการเรียน ปัจจัยด้านโรงเรียนและครู ได้แก่ การได้รับการแนะแนวจากครูในขณะที่เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และครูมีส่วนสนใจให้ศึกษาต่อ . ปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียน ได้แก่ ความคาดหวังของนักเรียนเมื่อเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6"²⁵

บรรเจิด อารมย์เกลี้ยง ได้ศึกษา โอกาสทางการศึกษาของนักเรียนที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาของโรงเรียนเทศบาล อำเภอเมืองเชียงใหม่ จากการศึกษาพบว่า "โอกาสทางการศึกษาของนักเรียนชายและหญิงที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาของโรงเรียนเทศบาล อำเภอเมืองเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่พักอาศัยแตกต่างกัน โดยนักเรียนที่ผู้ปกครองต้องการให้ศึกษาต่อ จะมีโอกาสทางการศึกษาสูงมาก ปัจจัยที่ส่งผลต่อโอกาสทางการศึกษาหลังจากการศึกษาระดับประถมศึกษา แบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ ปัจจัยภายในครอบครัว ประกอบด้วย ความสามารถทางการเรียนของเด็ก ความพร้อมด้านร่างกาย และจิตใจของเด็ก จำนวนพี่น้องที่กำลังศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สภาพการอยู่รวมกันภายในครอบครัว และทัศนคติที่มีต่อการศึกษาของผู้ปกครอง ส่วนปัจจัยภายนอกประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการศึกษา การแพร่กระจายข่าวสาร ที่ตั้งโรงเรียนหรือสถานศึกษาและบทบาทของครูแนะแนว การศึกษาครั้งนี้ทำให้พบว่าโอกาสทางการศึกษาของนักเรียนที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาของโรงเรียนเทศบาล อำเภอเมือง เชียงใหม่ ทั้ง 11 โรงเรียนในปีการศึกษา 2542 มีด้วยกันหลายช่องทาง"²⁶

²⁵วันเพ็ญ อินตะขัตติย์, "ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนชาวเขา อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน", วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2542, บทคัดย่อ.

²⁶บรรเจิด อารมย์เกลี้ยง, "โอกาสทางการศึกษาของนักเรียนที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาของโรงเรียนเทศบาล อำเภอเมืองเชียงใหม่", วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2545, บทคัดย่อ.

วิมล ปั่นสวย ได้ศึกษา ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการให้นักเรียนเรียนต่อระดับมัธยม ศึกษาตอนปลาย โรงเรียนดาราวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการให้นักเรียนเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนดาราวิทยาลัย ที่มีความสำคัญอยู่มาก เรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านวิชาการและชื่อเสียงของโรงเรียน ด้านการบริหาร การจัดการ และการบริการด้านกิจการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโรงเรียน สำหรับด้านประชาสัมพันธ์ โรงเรียนพบว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านของข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ผู้ปกครองมีต่อโรงเรียนก็พบว่าผู้ปกครองส่วนใหญ่ให้การยอมรับว่าโรงเรียนดาราวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาที่มีการปรับปรุงพัฒนาอย่างเห็นได้ชัดอยู่ตลอดเวลาในระดับที่มีความเหมาะสมดีแล้วในทุกๆ ด้าน เป็นสถาบันการศึกษาที่มีมาตรฐานอยู่ในระดับที่ดีและมีความมั่นคง”²⁷

นุชธิดา เทพลีขิตกุล ได้ศึกษา การศึกษาต่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า “นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อมากกว่าไม่ศึกษาต่อและมีความต้องการความช่วยเหลือทางโรงเรียนในด้านทุนการศึกษา ความรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษาต่อ คำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษา การให้คำปรึกษา การจัดหา อุปกรณ์การเรียนเพื่อการศึกษาต่อและการเพิ่มจำนวนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่”²⁸

สิริพร พวงมาลัย ได้ศึกษา ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองลำพูน ผลการศึกษาพบว่า “นักเรียนมีความต้องการศึกษาต่อโดยส่วนใหญ่เลือกสายสามัญ แผนการเรียนศิลป์-ภาษา รองลงมาคือ สายอาชีพ สาขาวิชาพาณิชยกรรม/บริหารธุรกิจ นักเรียนมีความต้องการความช่วยเหลือจากทาง

²⁷วิมล ปั่นสวย, “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการให้นักเรียนเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนดาราวิทยาลัย”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2541, บทคัดย่อ.

²⁸นุชธิดา เทพลีขิตกุล, “การศึกษาต่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2543, บทคัดย่อ.

โรงเรียน ในระดับมาก โดยเรียงลำดับความต้องการดังนี้ ด้านข้อมูลข่าวสารในการเลือกศึกษาต่อ ด้านทุนการศึกษา ด้านการให้คำปรึกษา และด้านการเตรียมตัวสอบ”²⁹

กนกศักดิ์ ประสงค์ศิลป์ ได้ศึกษา ปัจจัยในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่า “ปัจจัยในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีปัจจัย 3 ด้าน คือ ด้านสถานภาพส่วนตัวของนักเรียน ขนาดของครอบครัว การศึกษาสูงสุดของคนในครอบครัว และจำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดา ด้านสถานภาพทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว มีตัวแปรที่สำคัญ คือ รายได้ของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดามารดา และปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย และด้านสภาพแวดล้อมด้านการเรียนและโรงเรียนมีตัวแปรที่สำคัญ คือ ระดับของผลการเรียนเฉลี่ย การได้รับการแนะแนว และการมีโรงเรียนใกล้บ้าน แต่ถึงอย่างไรก็ตามปัจจัยในการเลือกศึกษาต่อของคนจะมีปัจจัยหลายด้านเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้นความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนอาจแปรเปลี่ยนไปตามสภาพการณ์ในขณะนั้น ไม่มีตัวแปรใดเป็นตัวแปรตายตัว สามารถแปรเปลี่ยนไปได้ด้วยหลายเหตุหลายปัจจัย”³⁰

ลดารัตน์ วัฒนสาครศิริ ได้ศึกษา มูลเหตุจูงใจในการศึกษาต่อของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในเขตการศึกษา 9 ผลการศึกษาพบว่า “นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในเขตการศึกษา 9 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีมูลเหตุจูงใจในการศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก มีเพียงด้านเดียวคือด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องมีมูลเหตุจูงใจในการศึกษาต่ออยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่เป็นมูลเหตุจูงใจสูงสุดเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยด้านเกียรติยศชื่อเสียง คือ เมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นทำให้มีรายได้ที่ดี ด้านเหตุผลส่วนตัวคือ ถ้าสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสามารถได้เงินเดือนที่สูงกว่าระดับ

²⁹สิริพร พวงมาลัย, “ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองลำพูน”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2543, บทคัดย่อ.

³⁰กนกศักดิ์ ประสงค์ศิลป์, “ปัจจัยในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดอุดรธานี”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง), 2545, บทคัดย่อ.

ปวส. ด้านความมั่นคงก้าวหน้าในอาชีพ คือ ต้องการประกอบอาชีพที่เป็นที่ยอมรับของสังคม ด้านคุณลักษณะสถาบัน คือ สถาบันที่เลือกศึกษาต่อมีสาขาวิชาที่ตรงกับความต้องการของตนเอง และด้านบุคคลที่เกี่ยวข้อง คือ บิดามารดาหรือผู้ปกครองแนะนำให้ศึกษาต่อเมื่อจำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และรายได้ผู้ปกครอง พบว่า นักศึกษามีมูลเหตุจูงใจในการศึกษาต่อโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีมูลเหตุจูงใจในการศึกษาต่ออยู่ในระดับมาก มีเพียงด้านเดียวคือด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีมูลเหตุจูงใจในการศึกษาต่ออยู่ในระดับปานกลาง³¹

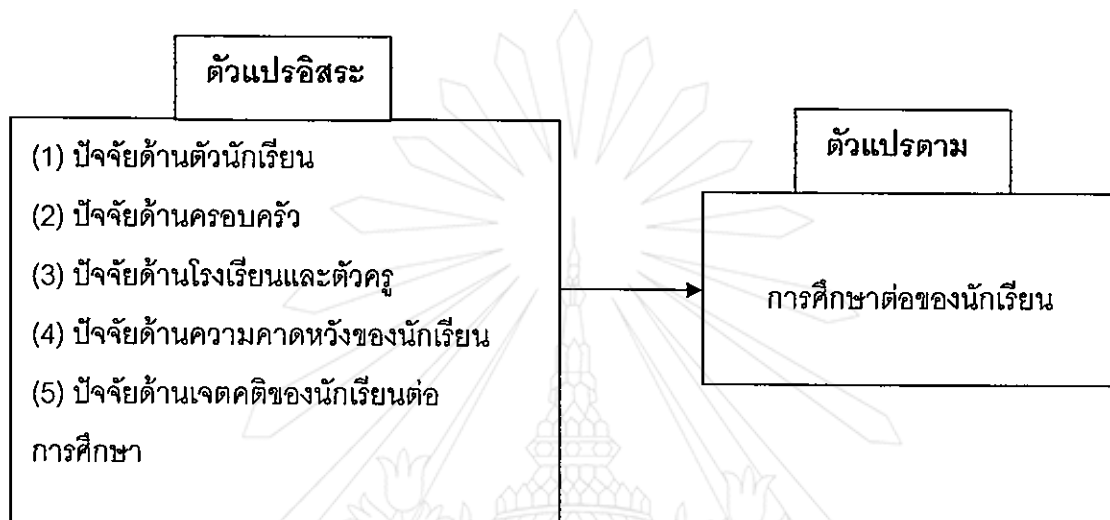
วัชรีย์ เหล่มตระกูล ได้ศึกษา ความต้องการในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง ความต้องการในการศึกษาต่อ ผลการศึกษาพบว่า “นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อมากกว่าไม่ศึกษาต่อ นักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในสายอาชีพมากกว่าสายสามัญ โดยนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อในสายอาชีพต้องการศึกษาต่อในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมเป็นอันดับที่ 1 และประเภทวิชาคหกรรม เป็นอันดับที่ 2 ส่วนนักเรียนที่ต้องการศึกษาต่อในสายสามัญต้องการศึกษาต่อในแผนการเรียนวิทยาศาสตร์ - คณิตศาสตร์ เป็นอันดับที่ 1 และแผนการเรียนอังกฤษ - ภาษาไทย - สังคม เป็นอันดับที่ 2 สำหรับนักเรียนที่ไม่ต้องการศึกษาต่อเหตุผลส่วนใหญ่ที่ไม่ศึกษาต่อ คือ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวไม่เอื้ออำนวย รองลงมาได้แก่ต้องการไปทำงานประกอบอาชีพเพื่อหารายได้ และผู้ปกครองไม่สนับสนุนให้ศึกษาต่อ 2. ความต้องการความช่วยเหลือจากทางโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมแล้วนักเรียนมีความต้องการความช่วยเหลือจากทางโรงเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความต้องการความช่วยเหลือจากทางโรงเรียนมากที่สุดในเรื่อง การเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ข้อมูล ความรู้ รายละเอียดเกี่ยวกับการศึกษาต่อ และการจัดหาแหล่งเงินทุนในการศึกษาต่อ³²

³¹ ดดารัตน์ วัฒนสาครศิริ, “มูลเหตุจูงใจในการศึกษาต่อของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในเขตการศึกษา 9”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง), 2545, บทคัดย่อ.

³² วัชรีย์ เหล่มตระกูล, “ความต้องการในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2545, บทคัดย่อ.

2.9 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้สร้างกรอบแนวคิดเพื่อกำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ที่ส่งผลต่อการศึกษาคือ ดังต่อไปนี้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อของนักเรียนชาวเขา โรงเรียนบ้านห้วยศาลา อำเภอแม่ฮาด จังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านตัวนักเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู ปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียน และปัจจัยด้านเจตคติของนักเรียนต่อการศึกษา กับ การศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนชาวเขาที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนบ้านห้วยศาลา อำเภอแม่ฮาด จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

- 3.1 ประชากรในการวิจัย
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรในการวิจัย

การวิจัยนี้ได้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรทั้งหมดซึ่งเป็นนักเรียนชาวเขาที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จาก โรงเรียนบ้านห้วยศาลา อำเภอแม่ฮาด จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2548 จำนวน 46 คน แยกเป็นนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำนวน 38 คนและนักเรียนที่ไม่ศึกษาต่อ 8 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามซึ่งได้ปรับปรุงมาจากแบบสอบถามของ วันเพ็ญ อินตะขัตติย์ (2542) โดยเนื้อหาของแบบสอบถามมี 1 ตอน คือ ตอนที่ 1. สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านต่าง ๆ 5 ด้านได้แก่

- (1) ปัจจัยด้านตัวนักเรียน มีทั้งหมด 6 ข้อ โดยถามเกี่ยวกับ

เพศ	จำนวน 1 ข้อ
อายุ	จำนวน 1 ข้อ
ผลการเรียน	จำนวน 1 ข้อ
สุขภาพของนักเรียน	จำนวน 1 ข้อ

เวลาเรียน	จำนวน 1 ข้อ
การวางแผนการเรียน	จำนวน 1 ข้อ
(2) ปัจจัยด้านครอบครัว มีทั้งหมด 18 ข้อ โดยถามเกี่ยวกับ	
จำนวนพี่น้อง	จำนวน 1 ข้อ
ลำดับที่การเกิด	จำนวน 1 ข้อ
การมีพี่ที่กำลังหรือเคยศึกษาต่อ	จำนวน 1 ข้อ
การมีพี่ไปรับจ้างในเมือง	จำนวน 1 ข้อ
การประกอบอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง	จำนวน 3 ข้อ
การศึกษาต่อของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง	จำนวน 3 ข้อ
ผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย	จำนวน 1 ข้อ
สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว	จำนวน 3 ข้อ
สถานภาพของบิดามารดา	จำนวน 1 ข้อ
ความคาดหวังของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง	จำนวน 1 ข้อ
ความเอาใจใส่ของผู้ปกครองในเรื่องการเรียน	จำนวน 2 ข้อ
(3) ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู มีทั้งหมด 6 ข้อ โดยถามเกี่ยวกับ	
ระยะทางจากบ้านไปโรงเรียนมัธยมศึกษา	
หรือโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	จำนวน 1 ข้อ
การแนะนำของครูที่โรงเรียน	จำนวน 2 ข้อ
การมีเพื่อนซักชวน	จำนวน 1 ข้อ
ความรู้สึกต่อโรงเรียนและครู	จำนวน 2 ข้อ
(4) ปัจจัยด้านความคาดหวังของตัวนักเรียน มีทั้งหมด 3 ข้อโดยถามเกี่ยวกับ	
ความคาดหวังในการเรียน	จำนวน 2 ข้อ
ความคาดหวังในการประกอบอาชีพ	จำนวน 1 ข้อ
(5) ปัจจัยทางด้านเจตคติของนักเรียนต่อการศึกษา	จำนวน 22 ข้อ

โดยแบบสอบถามด้าน ปัจจัยด้านตัวนักเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านโรงเรียน และตัวครู ปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ มีทั้งหมด 33 ข้อ

ส่วนปัจจัยด้านเจตคติต่อการศึกษาเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีทั้งหมด 22 ข้อ
ให้นักเรียนเลือกตอบตามระดับดังนี้

- 1 หมายถึง นักเรียนมีความคิดเห็นตรงกับข้อความนั้นน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง นักเรียนมีความคิดเห็นตรงกับข้อความนั้นน้อย
- 3 หมายถึง นักเรียนมีความคิดเห็นตรงกับข้อความนั้นปานกลาง
- 4 หมายถึง นักเรียนมีความคิดเห็นตรงกับข้อความนั้นมาก
- 5 หมายถึง นักเรียนมีความคิดเห็นตรงกับข้อความนั้นมากที่สุด

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 ศึกษาเอกสาร / งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์นักเรียนที่ศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้มาเรียบเรียงจัดหมวดหมู่แล้วสร้างเป็นแบบสอบถาม

3.3.2 นำแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วปรับปรุงแก้ไข

3.3.3 นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ ความครอบคลุมเนื้อหา ความชัดเจนและความเหมาะสมทางภาษาของข้อความ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.3.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามอีกครั้ง แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

3.3.5 นำเครื่องมือไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวิจัยต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนชาวเขา โรงเรียนบ้านห้วยศาลา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2548 ที่จบ ป.6 จากโรงเรียนไปแล้ว ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ได้แบบสอบถามทั้งหมด 46 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 46 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ได้วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

3.5.1 วิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนชาวเขาที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนบ้านห้วยศาลา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้ค่าร้อยละ

3.5.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านตัวนักเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู ปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียน และปัจจัยด้านเจตคติของนักเรียนต่อการศึกษากับการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนชาวเขาที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนบ้านห้วยศาลา อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบक्रमเมออร์สกี (Cramer's V) และแบบพอยท์ไบซีเรียล (Point Biserial)

ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ความหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์¹

0.80-1.00	มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
0.60-0.79	มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง
0.40-0.59	มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
0.20-0.39	มีความสัมพันธ์กันน้อย
0.01-0.19	มีความสัมพันธ์กันน้อยมาก

¹สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, "การเลือกใช้ตัวทดสอบสถิติ," 18 มกราคม 2547, <<http://service.nso.go.th>>(23 March 2007)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนชาวเขา โรงเรียนบ้านห้วยศาลา ตำบลท่าตอน อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลทั้งหมดด้วยตนเอง จากแบบสอบถาม ที่เก็บได้จากนักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 46 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่ศึกษาต่อจำนวน 38 คน และนักเรียนที่ไม่ศึกษาต่อจำนวน 8 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้ มาหาค่าร้อยละ และหาความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านต่างๆ กับการศึกษาต่อ ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบक्रमเมอริสวี่ (Cramer's V) และแบบพอยท์ไบซีเรียล (Point Biserial) แล้วนำข้อมูลนำเสนอในรูปตารางประกอบการพรรณนาตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

4.1 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆ กับการศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

4.1 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนชาวเขา โรงเรียนบ้านห้วยศาลา ตำบลท่าตอน อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ ปัจจัยด้านตัวนักเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู ปัจจัยด้านความคาดหวังของตัวนักเรียน และปัจจัยด้านเจตคติของนักเรียนต่อการศึกษา โดยผู้วิจัยได้ศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล ได้ผลดังต่อไปนี้

4.1.1 ปัจจัยด้านตัวนักเรียน

ปัจจัยด้านตัวนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อ จำแนกตามเพศ อายุ ผลการเรียน สุขภาพของนักเรียน เวลาเรียน และการวางแผนการเรียน ได้ผลดังตารางที่ 1 – 6

ตารางที่ 1 ปัจจัยด้านตัวนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามเพศ

เพศ	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N = 38)	
	จำนวน	ร้อยละ
หญิง	20	52.60
ชาย	18	47.40
รวม	38	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนที่ศึกษาต่อเป็นเพศหญิงจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 52.60 และเพศชาย จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 47.40

ตารางที่ 2 ปัจจัยด้านตัวนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามอายุ

อายุ	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=38)	
	จำนวน	ร้อยละ
12 ปี	2	5.30
13 ปี	7	18.40
14 ปี	15	39.50
15 ปี	8	21.10
มากกว่า 15 ปี	6	15.80
รวม	38	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนที่ศึกษาต่อมีอายุ 14 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 39.50 รองลงมาคืออายุ 15 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 21.50 และอายุ 13 ปี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 18.42 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ปัจจัยด้านตัวนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามระดับผลการเรียน

ระดับผลการเรียน	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=38)	
	จำนวน	ร้อยละ
2.01 – 3.00	14	36.80
3.01 – 4.00	24	63.20
รวม	38	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนที่ศึกษาต่อมีผลการเรียนอยู่ในระดับ 3.01-4.00 จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 63.20 และระดับผลการเรียน 2.01-3.00 จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 36.80

ตารางที่ 4 ปัจจัยด้านตัวนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตาม การมีโรคประจำตัว

การมีโรคประจำตัว	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=38)	
	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	37	97.40
มี	1	2.60
รวม	38	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า นักเรียนที่ศึกษาต่อไม่มีโรคประจำตัว จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 97.40 และมีโรคประจำตัว จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.60

ตารางที่ 5 ปัจจัยด้านตัวนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตาม เวลาเรียน

เวลาเรียน	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=38)	
	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยขาดเรียนเลย	2	5.30
เคยขาดเรียน	36	94.70
รวม	38	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า นักเรียนที่ศึกษาต่อ เคยขาดเรียน จำนวน 36 คนคิดเป็นร้อยละ 94.70 และไม่เคยขาดเรียนเลย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.30

ตารางที่ 6 ปัจจัยด้านตัวนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามการคิดวางแผนศึกษาต่อ

การคิดวางแผนศึกษาต่อขณะเรียนชั้น ป.6	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N =38)	
	จำนวน	ร้อยละ
เคย	36	94.70
ไม่เคย	2	5.30
รวม	38	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า นักเรียนที่ศึกษาต่อ เคยคิดวางแผนศึกษาต่อ จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 94.70 และไม่เคยคิดวางแผนศึกษาต่อ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.30

4.1.2 ปัจจัยด้านครอบครัว

ปัจจัยด้านครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อ จำแนกตามจำนวนพี่น้อง ลำดับการมีพี่ที่ กำลังศึกษาหรือเคยศึกษาต่อ การมีพี่ไปรับจ้างในเมือง ผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย สถานภาพของ บิดามารดา อาชีพของผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ สภาพเศรษฐกิจของ ครอบครัวและผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครองและการเอาใจใส่เรื่องการเรียนรู้ ได้ผลดัง ตารางที่ 7 - 24

ตารางที่ 7 ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามจำนวนพี่น้อง

จำนวนพี่น้อง	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=38)	
	จำนวน	ร้อยละ
2 คน	4	10.50
3 คน	9	23.70
4 คน	6	15.80
5 คน	7	18.40
มากกว่า 5 คน	12	31.60
รวม	38	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่า นักเรียนที่ศึกษาต่อ มีพี่น้องมากกว่า 5 คน จำนวน 12 คน คิดเป็น ร้อยละ 31.60 รองลงมาจำนวนพี่น้อง 3 คน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 23.70 และจำนวนพี่น้อง 5 คน จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 18.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามลำดับที่การเกิด

ลำดับที่การเกิด	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=38)	
	จำนวน	ร้อยละ
คนที่หนึ่ง	10	23.30
คนที่สอง	14	36.80
คนที่สาม	5	13.20
คนที่สี่	4	10.50
คนที่ห้า	2	5.30
ลำดับที่อื่น ๆ	3	7.90
รวม	38	100.00

จากตารางที่ 8 พบว่า นักเรียนที่ศึกษาต่อมีลำดับที่การเกิดของลูกในบิดามารดาเดียวกัน นั้นส่วนใหญ่เป็นลูกคนที่สองจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 36.80 รองลงมาคือคนที่หนึ่งจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 26.30 และคนที่สามจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 13.20

ตารางที่ 9 ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามการมีพี่ที่กำลังศึกษาต่อหรือเคยศึกษาต่อ

การมีพี่ที่กำลังศึกษาต่อหรือเคยศึกษาต่อ	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=38)	
	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	15	39.50
มี	23	60.50
รวม	38	100.00

จากตารางที่ 9 พบว่า นักเรียนที่ศึกษาต่อมีพี่ที่กำลังศึกษาหรือเคยศึกษาต่อ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 60.50 และไม่มีพี่ที่กำลังศึกษาหรือเคยศึกษาต่อ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 39.50

ตารางที่ 10 ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามการมีพี่ไปรับจ้างในเมือง

การมีพี่ไปรับจ้างในเมือง	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=38)	
	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	17	44.70
มี	21	55.30
รวม	38	100.00

จากตารางที่ 10 พบว่า นักเรียนที่ศึกษาต่อ มีพี่ไปรับจ้างในเมืองนั้น จำนวน 21 คน คิดเป็น ร้อยละ 55.30 และไม่มีพี่ไปรับจ้างในเมือง จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 44.70

ตารางที่ 11 ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย

ผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=38)	
	จำนวน	ร้อยละ
บิดามารดา/บิดา/มารดา	32	84.20
คนอื่นที่ไม่ใช่บิดามารดา	6	15.80
รวม	38	100.00

จากตารางที่ 11 นักเรียนที่ศึกษาต่อ อาศัยอยู่กับบิดามารดา/ บิดา/ มารดา จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 84.20 และอาศัยอยู่กับคนอื่นที่ไม่ใช่บิดามารดา/ บิดา/ มารดา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 15.80

ตารางที่ 12 ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามสถานภาพของบิดา มารดา

สถานภาพของบิดา มารดา	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=32)	
	จำนวน	ร้อยละ
อยู่ด้วยกัน	29	90.60
ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	3	9.40
รวม	32	100.00

จากตารางที่ 12 พบว่า นักเรียนที่ศึกษาต่อ บิดา มารดา อยู่ด้วยกัน จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 90.60 และบิดา มารดาไม่ได้อยู่ด้วยกันจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 9.40

ตารางที่ 13 ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามอาชีพของบิดา

อาชีพของบิดา	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=32)	
	จำนวน	ร้อยละ
ค้าขาย	4	12.50
รับจ้าง	25	78.10
เกษตรกรรม	2	6.30
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	1	3.10
รวม	32	100.00

จากตารางที่ 13 นักเรียนที่ศึกษาต่อส่วนใหญ่บิดาประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 78.10 รองลงมาคือ ประกอบอาชีพค้าขาย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 12.5 และ ประกอบอาชีพเกษตรกรรวม จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.30 ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษาของบิดา	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=32)	
	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียน	31	96.90
ป.4-ม.3	1	3.10
รวม	32	100.00

ตารางที่ 14 พบว่า นักเรียนที่ศึกษาต่อ มีบิดาที่ได้เรียนจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 96.90 และมีบิดาเรียนจบชั้น ป.4 – ม.3 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10

ตารางที่ 15 ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามอาชีพของมารดา

อาชีพของมารดา	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=32)	
	จำนวน	ร้อยละ
ค้าขาย	16	50.00
รับจ้าง	14	43.80
เกษตรกรรวม	1	3.10
เสียชีวิต	1	3.10
รวม	32	100.00

จากตารางที่ 15 พบว่า นักเรียนที่ศึกษาต่อมีมารดาอาชีพค้าขายร้อยละจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ อาชีพรับจ้าง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 43.80 และประกอบอาชีพเกษตรกรรวม จำนวน 1 คน และที่เสียชีวิตแล้ว จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10 เท่ากัน

ตารางที่ 16 ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา

ระดับการศึกษาของมารดา	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=32)	
	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียน	32	100.00
รวม	32	100.00

จากตาราง 16 นักเรียนที่ศึกษาต่อ มีมารดาที่ไม่ได้เรียน จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

ตารางที่ 17 ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามระดับการศึกษาของปกครองที่ไม่ใช่บิดามารดา/ บิดา/ มารดา

อาชีพของผู้ปกครอง	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N = 6)	
	จำนวน	ร้อยละ
ค้าขาย	2	33.30
รับจ้าง	4	66.70
รวม	6	100.00

จากตาราง 17 พบว่า ผู้ปกครองที่ไม่ใช่บิดามารดา/ บิดา/ มารดา ของนักเรียนที่ศึกษาต่อ ประกอบอาชีพรับจ้างจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 66.70 และประกอบอาชีพค้าขายจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30

ตารางที่ 18 ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=6)	
	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียน	5	83.30
ป.4-ม.3	1	16.70
รวม	6	100.00

จากตารางที่ 18 พบว่า นักเรียนที่ศึกษาต่อมีผู้ปกครองที่ไม่ใช่บิดามารดา/ บิดา/ มารดา ไม่ได้เรียน จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 83.30 และมีผู้ปกครองที่ไม่ใช่บิดามารดา/ บิดา/ มารดา เรียนจบชั้น ป.4 – ม.3 จำนวน 1 คนคิดเป็นร้อยละ 16.70

ตารางที่ 19 ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามรายได้ของบิดามารดาเฉลี่ยต่อปี

รายได้ของบิดามารดาเฉลี่ยต่อปี	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=32)	
	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	11	34.40
5,000 – 10,000 บาท	1	3.10
มากกว่า 10,000 บาท	20	62.50
รวม	32	100.00

จากตารางที่ 19 พบว่า บิดามารดา ของนักเรียนที่ศึกษาต่อ มีรายได้เฉลี่ยต่อปี มากกว่า 10,000 บาท จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมาคือมีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 34.40 และมีรายได้ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.10 ตามลำดับ

ตารางที่ 20 ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามรายได้ของบิดามารดาเฉลี่ยต่อปี

รายได้ของผู้ปกครองที่ไม่ใช่บิดามารดา/ บิดา/ มารดา เฉลี่ยต่อปี	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N = 6)	
	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	2	33.30
มากกว่า 10,000 บาท	4	66.70
รวม	6	100.00

จากตารางที่ 20 พบว่า รายได้ของผู้ปกครองที่ไม่ใช่บิดามารดา/ บิดา/ มารดา เฉลี่ยต่อปี ของนักเรียนที่ศึกษาต่อมากกว่า 10,000 บาท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 66.70 และรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็น ร้อยละ 33.30

ตารางที่ 21 ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามสภาพเศรษฐกิจของครอบครัว

สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=38)	
	จำนวน	ร้อยละ
รายรับมากกว่ารายจ่าย	3	7.90
รายรับพอ ๆ กับรายจ่าย	24	63.20
รายรับน้อยกว่ารายจ่าย	11	9.90
รวม	38	100.00

จากตารางที่ 21 พบว่า สภาพเศรษฐกิจครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ นั้น มีรายได้พอ ๆ กับรายจ่าย จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 63.20 รองลงมารายรับน้อยกว่ารายจ่าย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 9.90 และรายรับมากกว่ารายจ่าย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7.90 ตามลำดับ

ตารางที่ 22 ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามความคาดหวังของบิดามารดา หรือผู้ปกครองในการให้ศึกษาต่อ

ความคาดหวังของบิดามารดา หรือผู้ปกครองในการให้ศึกษาต่อ	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=38)	
	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการให้เรียนต่อ	36	94.70
ไม่ต้องการให้เรียนต่อ อยากให้ทำงาน	2	5.30
รวม	38	100.00

จากตารางที่ 22 พบว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองของนักเรียนที่ศึกษาต่อ ต้องการให้นักเรียนได้เรียนต่อจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 94.70 และไม่ต้องการให้เรียนต่ออยากให้ทำงานจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.30

ตารางที่ 23 ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามบิดามารดาหรือผู้ปกครองเคยถามถึงผลการเรียนของนักเรียน ในขณะที่เรียนอยู่ชั้น ป.6

บิดามารดาหรือผู้ปกครองเคยถามถึงผลการเรียนของนักเรียน ในขณะที่เรียนอยู่ชั้น ป.6	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=38)	
	จำนวน	ร้อยละ
เคย	32	84.20
ไม่เคย	6	15.80
รวม	38	100.00

จากตาราง 23 พบว่า นักเรียนที่ศึกษาต่อ มีผู้ปกครองสนใจเรื่องผลการเรียนของนักเรียน จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 84.20 และไม่เคยถามถึงเรื่องผลการเรียนของนักเรียนเลย จำนวน 6คน คิดเป็นร้อยละ 15.80

ตารางที่ 24 ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เคยถามเรื่องการบ้านในขณะที่เรียนอยู่ชั้น ป.6

บิดามารดาหรือผู้ปกครองเคยถามเรื่องการบ้านใน ขณะที่เรียนอยู่ชั้น ป.6	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=38)	
	จำนวน	ร้อยละ
เคย	29	76.30
ไม่เคย	9	23.70
รวม	38	100.00

จากตาราง 24 พบว่า นักเรียนที่ศึกษาต่อเรื่องการบ้าน ผู้ปกครองเคยถามถึงเรื่องการบ้าน จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 76.30 และ ไม่เคยถามถึงเรื่องการบ้านเลย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 23.70

4.1.3 ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู

ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครูที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อ จำแนกตามระยะทางจากบ้านไปโรงเรียนมัธยมศึกษาหรือโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา การแนะนำของครูที่โรงเรียน การมีเพื่อนชักชวน ความรู้สึกต่อโรงเรียนและครู ได้ผลดังตาราง 25-30

ตารางที่ 25 ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู ของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตาม ระยะทางจากบ้านไปโรงเรียนมัธยม

ระยะทางจากบ้านไปโรงเรียนมัธยมศึกษาหรือ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=38)	
	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 3 กิโลเมตร	32	84.20
3 – 6 กิโลเมตร	6	15.80
รวม	38	100.00

จากตารางที่ 25 พบว่า ระยะทางจากบ้านไปโรงเรียนมัธยมศึกษาหรือโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา คือน้อยกว่า 3 กิโลเมตร จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 84.20 และระยะทางระหว่าง 3-6 กิโลเมตร จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 15.80

ตารางที่ 26 ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู ของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตาม การแนะแนวจากครูให้ศึกษาต่อ

นักเรียนได้รับการแนะแนวจากครูให้ศึกษาต่อ	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=38)	
	จำนวน	ร้อยละ
เคย	36	94.70
ไม่เคย	2	5.30
รวม	38	100.00

จากตารางที่ 26 พบว่า นักเรียนที่ศึกษาต่อเคยได้รับการแนะแนวจากครูในขณะที่เรียนอยู่ชั้น ป.6 จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 94.70 และไม่เคยได้รับการแนะแนวจากครู จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.30

ตารางที่ 27 ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู ของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามครูมีส่วนจูงใจให้นักเรียนศึกษาต่อ

ครูมีส่วนจูงใจให้นักเรียนศึกษาต่อ	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=38)	
	จำนวน	ร้อยละ
ใช่	35	92.10
ไม่ใช่	3	7.90
รวม	38	100.00

จากตารางที่ 27 พบว่า ครูมีส่วนจูงใจให้นักเรียนศึกษาต่อจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 92.10 และครูไม่ได้มีส่วนจูงใจให้ศึกษาต่อจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 7.90

ตารางที่ 28 ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู ของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามการชักชวน
สนับสนุนให้นักเรียนศึกษาต่อ

เพื่อนเคยให้คำแนะนำ ชักชวน สนับสนุนให้นักเรียน ศึกษาต่อ	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=38)	
	จำนวน	ร้อยละ
เคย	34	89.50
ไม่เคย	4	10.50
รวม	38	100.00

จากตารางที่ 28 พบว่า นักเรียนที่ศึกษาต่อส่วนใหญ่ เคยได้รับการสนับสนุน ชักชวน จากเพื่อน
ให้ศึกษาต่อ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 89.50 และไม่เคยได้รับการสนับสนุน ชักชวน จากเพื่อน
ให้ศึกษาต่อ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50

ตารางที่ 29 ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู ของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามความรู้สึกของ
นักเรียนต่อโรงเรียนเดิม

ความรู้สึกของนักเรียนต่อโรงเรียนเดิม	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=38)	
	จำนวน	ร้อยละ
รักโรงเรียน	37	97.40
เฉย ๆ	1	2.60
รวม	38	100.00

จากตาราง 29 พบว่า ความรู้สึกต่อโรงเรียนเดิมนั้น นักเรียนที่ศึกษาต่อมีความรู้สึกว่ารัก
โรงเรียนจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 97.40 และเฉย ๆ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.60

ตารางที่ 30 ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู ของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามความรู้สึกต่อครูที่
โรงเรียนเดิม

ความรู้สึกต่อครูที่โรงเรียนเดิม	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=38)	
	จำนวน	ร้อยละ
รักครู	36	94.70
เฉย ๆ	2	5.30
รวม	38	100.00

จากตารางที่ 30 พบว่า ความรู้สึกต่อครูที่โรงเรียนเดิมนั้น นักเรียนที่ศึกษาต่อมีความรู้สึก
ว่ารักครู จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 94.70 และเฉย ๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.30

4.1.4 ปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียน

ปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อ จำแนกตามความ
คาดหวังในการเรียน ความคาดหวังในการประกอบอาชีพของนักเรียน ได้ผลดังตาราง 31-33

ตารางที่ 31 ปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามความคาดหวังของ
นักเรียนขณะที่เรียนอยู่ชั้น ป.6 นักเรียนอยากเรียนต่อ

ความคาดหวังของนักเรียนขณะที่เรียนอยู่ชั้น ป.6 นักเรียนอยากเรียนต่อ	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=38)	
	จำนวน	ร้อยละ
อยาก	38	100.00
รวม	38	100.00

จากตารางที่ 31 พบว่า ความคาดหวังของนักเรียนขณะที่เรียนชั้น ป.6 นั้นนักเรียนที่
ศึกษาต่ออยากเรียนต่อ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

ตารางที่ 32 ปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามความคาดหวังของ
นักเรียนขณะที่เรียนอยู่ชั้น ป.6 นักเรียนอยากเรียนต่อถึงระดับใด

ความคาดหวังของนักเรียนขณะที่เรียนอยู่ชั้น ป.6 นักเรียนอยากเรียนต่อถึงระดับ	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=38)	
	จำนวน	ร้อยละ
เรียนจบชั้น ม.3	4	10.50
เรียนจบสูงกว่า ม.3	34	89.50
รวม	38	100.00

จากตารางที่ 32 พบว่า นักเรียนที่ศึกษาต่อมีความคาดหวังอยากเรียนจบสูงกว่า ม.3
จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 89.50 และเรียนจบชั้น ม.3 จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 10.50

ตารางที่ 33 ปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียนที่ศึกษาต่อ จำแนกตามความคาดหวังขณะที่เรียนอยู่ชั้น ป.6 อยากรประกอบอาชีพใด

ความคาดหวังของนักเรียนขณะที่เรียนอยู่ชั้น ป.6 อยากรประกอบอาชีพ	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=38)	
	จำนวน	ร้อยละ
ค้าขาย	5	13.20
รับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ	30	78.90
รับจ้าง	2	5.30
เกษตรกรรม	1	2.50
รวม	38	100.00

จากตารางที่ 33 พบว่า ความคาดหวังในการประกอบอาชีพ นักเรียนที่ศึกษาต่อส่วนใหญ่ อยากรประกอบอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 78.90 รองลงมาคือ ค้าขาย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 13.20 และรับจ้าง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.30 ตามลำดับ

4.1.5 ปัจจัยด้านเจตคติของนักเรียนต่อการศึกษา

ตารางที่ 34 ปัจจัยด้านเจตคติของนักเรียนต่อการศึกษาต่อของนักเรียนที่ศึกษาต่อ

ระดับเจตคติต่อการศึกษา	นักเรียนที่ศึกษาต่อ (N=38)	
	จำนวน	ร้อยละ
มาก (ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49)	30	78.90
ปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49)	8	21.10
รวม	38	100.00

จากตารางที่ 34 พบว่า นักเรียนที่ศึกษาต่อมีเจตคติต่อการศึกษาในระดับมาก จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 78.90 และระดับปานกลาง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 21.10

4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ กับการศึกษาต่อ

ปัจจัยด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนชาวเขา โรงเรียนบ้านห้วยศาลา ตำบลท่าตอน อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ ปัจจัยด้านตัวนักเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู ปัจจัยด้านความคาดหวังของตัวนักเรียน และปัจจัยด้านเจตคติของนักเรียนต่อการศึกษา โดยผู้วิจัยได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆ กับการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนบ้านห้วยศาลา ได้ผลดังต่อไปนี้

ตารางที่ 35 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านตัวนักเรียนกับการศึกษาต่อ

ปัจจัยด้านตัวนักเรียน	ค่าสหสัมพันธ์
เพศ	0.115
อายุ	0.519
ผลการเรียน	0.198
สุขภาพของนักเรียน	0.068
เวลาเรียน	0.098
การคิดวางแผนการศึกษาต่อ	0.111

จากตารางที่ 35 พบว่า ปัจจัยด้านตัวนักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อในระดับปานกลาง ได้แก่ อายุ ส่วน ปัจจัยด้านตัวนักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อในระดับน้อยมาก ได้แก่ สุขภาพของนักเรียน

ตารางที่ 36 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านครอบครัวกับการศึกษาต่อ

ปัจจัยด้านครอบครัว	ค่าสหสัมพันธ์
จำนวนพี่น้อง	0.256
ลำดับที่เกิด	0.377
การมีพี่ที่กำลังศึกษาหรือเคยศึกษาต่อ	0.364
การมีพี่ไปรับจ้างในเมือง	0.055
ผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย	0.035
สถานภาพของบิดา มารดา	0.135
อาชีพของบิดา	0.204
ระดับการศึกษาของบิดา	0.076
อาชีพของมารดา	0.163
ระดับการศึกษาของมารดา	0.000
รายได้ของครอบครัว	0.331
อาชีพของผู้ปกครอง	0.258
ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	0.167
รายได้ของผู้ปกครอง	0.471
สภาพเศรษฐกิจของครอบครัว	0.147
ความคาดหวังของผู้ปกครองในการให้ศึกษาต่อ	0.098
การที่ผู้ปกครองเคยถามถึงผลการเรียนของ นักเรียนขณะที่เรียนอยู่ชั้น ป.6	0.092
การที่ผู้ปกครองเคยถามถึงที่บ้านของนักเรียน ในขณะที่เรียนอยู่ชั้น ป.6	0.103

จากตารางที่ 36 พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อปานกลาง ได้แก่ รายได้ของผู้ปกครอง ส่วนปัจจัยด้านครอบครัวที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อ ได้แก่ ระดับการศึกษาของมารดา

ตารางที่ 37 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครูกับการศึกษาต่อ

ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู	ค่าสหสัมพันธ์
ระยะทางจากบ้านไปโรงเรียนมัธยมศึกษาหรือโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา	0.162
นักเรียนได้รับการแนะแนวจากครูให้ศึกษาต่อ	0.098
ครูมีส่วนจูงใจให้นักเรียนได้ศึกษาต่อ	0.546
การที่เพื่อนเคยให้คำแนะนำ ชักชวน สนับสนุนให้ศึกษาต่อ	0.142
ความรู้สึกต่อโรงเรียนเดิม	0.674
ความรู้สึกต่อครูที่โรงเรียนเดิม	0.604

จากตารางที่ 37 พบว่า ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครูที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อค่อนข้างสูง ได้แก่ ความรู้สึกต่อโรงเรียนเดิม ส่วนปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครูที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อน้อยมาก ได้แก่ นักเรียนได้รับการแนะแนวจากครูให้ศึกษาต่อ

ตารางที่ 38 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียนกับการศึกษาต่อ

ปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียน	ค่าสหสัมพันธ์
ความคาดหวังของนักเรียนขณะที่เรียนอยู่ชั้น	
ป.6 นักเรียนอยากเรียนต่อหรือไม่	0.465
ความคาดหวังของนักเรียนขณะที่เรียนอยู่ชั้น	
ป.6 นักเรียนอยากเรียนต่อถึงระดับใด	0.000
อาชีพในอนาคตของนักเรียน	0.648

จากตารางที่ 38 พบว่า ปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียนกับการศึกษาต่อมีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อในระดับค่อนข้างสูง ได้แก่ อาชีพในอนาคตของนักเรียน ส่วนปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียนกับการศึกษาต่อไม่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อ ได้แก่ ความคาดหวังของนักเรียนขณะที่เรียนอยู่ชั้น ป.6 นักเรียนอยากเรียนต่อ

ตารางที่ 39 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเจตคติของนักเรียนต่อการศึกษากับการศึกษาต่อ

ปัจจัยด้านเจตคติ	ค่าสหสัมพันธ์
เจตคติของนักเรียนต่อการศึกษา	.332

จากตารางที่ 39 พบว่า ปัจจัยด้านเจตคติของนักเรียนต่อการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อในระดับน้อย

4.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านตัวนักเรียนกับการศึกษาต่อ

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านตัวนักเรียนกับการศึกษาต่อ จำแนกตามเพศ อายุ ผลการเรียน สุขภาพของนักเรียน เวลาเรียน และการวางแผนการเรียน ได้ผลดังตาราง 40-45

ตารางที่ 40 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับเพศของนักเรียน

เพศ	การศึกษาต่อ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	18	47.40	5	62.50
หญิง	20	52.60	3	57.50
รวม	38	100.00	8	100.00
สหสัมพันธ์ แครมเมอร์สกี = .115				

จากตารางที่ 40 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์สกี ระหว่างการศึกษาต่อกับเพศของนักเรียนมีค่าเท่ากับ .115 แสดงว่าเพศของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับน้อยมากกับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 41 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับอายุของนักเรียน

อายุ	การศึกษาต่อ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
12 ปี	2	5.30	0	0.00
13 ปี	7	18.40	0	0.00
14 ปี	15	39.50	1	12.50
15 ปี	8	21.10	1	12.50
มากกว่า 15 ปี	6	9.90	6	75.00
รวม	38	100.00	8	100.00
สหสัมพันธ์ แครมเมอร์สกี = .519				

จากตารางที่ 41 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์สกี ระหว่างการศึกษาต่อกับอายุของนักเรียนมีค่าเท่ากับ .519 แสดงว่าอายุของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 42 สหสัมพันธ์การศึกษาต่อกับผลการเรียนของนักเรียน

ระดับผลการเรียน	การศึกษาต่อ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2.01 – 3.00	14	36.80	5	62.50
3.01 – 4.00	24	63.20	3	37.50
รวม	38	100.00	8	100.00
สหสัมพันธ์ แครมเมอร์สกี = .198				

จากตารางที่ 42 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์สกี ระหว่างการศึกษาต่อกับผลการเรียนของนักเรียนมีค่าเท่ากับ .198 แสดงว่าผลการเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับน้อยมากกับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 43 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับสุขภาพของนักเรียน

สุขภาพ	การศึกษาคือ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีโรคประจำตัว	37	97.40	8	100.00
มีโรคประจำตัว	1	2.60	0	0.00
รวม	38	100.00	8	100.00
สหสัมพันธ์ แครมเมอร์สกี = .068				

จากตารางที่ 43 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์สกี ระหว่างการศึกษากับสุขภาพของนักเรียนมีค่าเท่ากับ .068 แสดงว่าสุขภาพนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับน้อยมากกับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 44 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับเวลาเรียน

เวลาเรียน	การศึกษาคือ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยขาดเรียนเลย	2	5.30	0	0.00
เคยขาดเรียน	36	94.70	8	100.00
รวม	38	100.00	8	100.00
สหสัมพันธ์ แครมเมอร์สกี = .098				

จากตารางที่ 44 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์สกี ระหว่างการศึกษากับเวลาเรียนของนักเรียนมีค่าเท่ากับ .098 แสดงว่าเวลาเรียนของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับน้อยมากกับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 45 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับการวางแผนการเรียน

การวางแผนการเรียน	การศึกษาคือ			
	ศึกษาคือ		ไม่ศึกษาคือ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยวางแผน	2	5.30	1	12.50
เคยวางแผน	36	94.70	7	87.50
รวม	38	100.00	8	100.00
สหสัมพันธ์ แครมเมอร์สวี่ = .111				

จากตารางที่ 45 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์สวี่ ระหว่างการศึกษากับการวางแผนการศึกษาคือของนักเรียนมีค่าเท่ากับ .111 แสดงการวางแผนการศึกษาคือของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับน้อยมากกับการศึกษาคือ

4.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านครอบครัวกับการศึกษาคือ

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านครอบครัวกับการศึกษา จำแนกตามจำนวนพี่น้อง ลำดับการมีพี่ที่กำลังศึกษาหรือเคยศึกษาคือ การมีพี่ไปรับจ้างในเมือง ผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย สถานภาพของบิดามารดา อาชีพของผู้ปกครอง ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง รายได้ สภาพเศรษฐกิจของครอบครัวและผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครองและการเอาใจใส่เรื่องการเรียนรู้ ได้ผลดังตารางที่ 46-63

ตารางที่ 46 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาคือกับจำนวนพี่น้อง

จำนวนพี่น้อง	การศึกษาคือ			
	ศึกษาคือ		ไม่ศึกษาคือ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
2 คน	4	10.50	0	0.00
3 คน	9	23.70	2	25.00
4 คน	6	15.80	2	25.00
5 คน	7	18.40	1	12.50
มากกว่า 5 คน	12	31.60	3	37.50
รวม	38	100.00	8	100.00
สหสัมพันธ์ แครมเมอร์สวี่ = .173				

จากตารางที่ 46 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบक्रमเมอร์สวี่ ระหว่างการศึกษาต่อกับจำนวนพี่น้องของนักเรียนมีค่าเท่ากับ .173 แสดงว่าจำนวนพี่น้องของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับน้อยมากกับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 47 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับลำดับการเกิด

ลำดับการเกิด	การศึกษาต่อ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
คนที่หนึ่ง	10	26.30	3	37.50
คนที่สอง	14	36.80	1	12.50
คนที่สาม	5	13.20	2	25.00
คนที่สี่	4	10.50	0	0.00
คนที่ห้า	2	5.30	2	25.50
ลำดับที่อื่น ๆ	3	7.90	0	0.00
รวม	38	100.00	8	100.00
สหสัมพันธ์ ครวมเมอร์สวี่ = .377				

จากตารางที่ 47 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบक्रमเมอร์สวี่ ระหว่างการศึกษาต่อกับลำดับการเกิดของนักเรียนมีค่าเท่ากับ .377 แสดงว่าลำดับการเกิดของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับน้อยกับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 48 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับการมีพี่ที่กำลังหรือเคยศึกษาต่อ

การมีพี่ที่กำลังหรือเคยศึกษาต่อ	การศึกษาต่อ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	15	39.50	7	87.50
มี	23	60.50	1	12.50
รวม	38	100.00	8	100.00
สหสัมพันธ์ ครวมเมอร์สวี่ = .364				

จากตารางที่ 48 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบक्रमเมอริสกี ระหว่างการศึกษาต่อกับการมีพี่ที่กำลังศึกษาต่อหรือเคยศึกษาต่อของนักเรียนมีค่าเท่ากับ .364 แสดงว่าการมีพี่ที่กำลังศึกษาต่อหรือเคยศึกษาต่อของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับน้อยกับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 49 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับการมีพี่ไปรับจ้างในเมือง

การมีพี่ไปรับจ้างในเมือง	การศึกษาต่อ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	17	44.70	3	37.50
มี	21	55.30	5	62.50
รวม	38	100.00	8	100.00
สหสัมพันธ์ ครามเมอริสกี = .055				

จากตารางที่ 49 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบक्रमเมอริสกี ระหว่างการศึกษาต่อกับการมีพี่ไปรับจ้างในเมืองของนักเรียนมีค่าเท่ากับ .055 แสดงว่าการมีพี่ไปรับจ้างในเมืองของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับน้อยมากกับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 50 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับผู้ที่มีนักเรียนอาศัยอยู่ด้วย

ผู้ที่มีนักเรียนอาศัยอยู่ด้วย	การศึกษาต่อ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บิดามารดา/ บิดา/ มารดา	32	84.20	7	87.50
ผู้อื่นที่ไม่ใช่ บิดา มารดา/ บิดา/ มารดา	6	15.80	1	12.50
รวม	38	100.00	8	100.00
สหสัมพันธ์ ครามเมอริสกี = .035				

จากตารางที่ 50 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์สกี ระหว่างการศึกษาต่อกับผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วยของนักเรียนมีค่าเท่ากับ .035 แสดงว่าผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วยของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับน้อยมากกับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 51 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับสถานภาพของบิดามารดา

สถานภาพของบิดามารดา	การศึกษาต่อ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อยู่ด้วยกัน	29	90.60	7	100.00
ไม่ได้อยู่ด้วยกัน	3	9.40	0	0.00
รวม	32	100.00	7	100.00
สหสัมพันธ์ แครมเมอร์สกี = .135				

จากตารางที่ 51 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์สกี ระหว่างการศึกษาต่อกับสถานภาพของบิดามารดาของนักเรียนมีค่าเท่ากับ .135 แสดงว่าสถานภาพของบิดามารดาของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับน้อยมากกับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 52 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับอาชีพบิดา

อาชีพบิดา	การศึกษาต่อ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ค้าขาย	4	12.50	0	0.00
รับจ้าง	25	78.10	6	85.70
เกษตรกรรวม	2	6.30	1	14.30
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	1	3.10	0	0.00
รวม	32	100.00	7	100.00
สหสัมพันธ์ แครมเมอร์สกี = .204				

จากตารางที่ 52 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์สกี ระหว่างการศึกษาต่อกับอาชีพบิดาของนักเรียนมีค่าเท่ากับ .204 แสดงว่าอาชีพบิดาของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับน้อยกับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 53 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับระดับการศึกษาของบิดา

การศึกษาของบิดา	การศึกษาต่อ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียน	31	96.90	7	100.00
ป.4-ม.3	1	3.10	0	0.00
รวม	32	100.00	7	100.00
สหสัมพันธ์ แครมเมอร์สวี่ = .076				

จากตารางที่ 53 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์สวี่ ระหว่างการศึกษากับระดับการศึกษาของนักเรียนมีค่าเท่ากับ .076 แสดงว่าระดับการศึกษาของบิดาของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับน้อยมากกับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 54 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับอาชีพของมารดา

อาชีพของมารดา	การศึกษาต่อ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ค้าขาย	16	50.00	5	71.40
รับจ้าง	14	43.80	2	28.60
เกษตรกรรม	1	3.10	0	0.00
เสียชีวิต	1	3.10	0	0.00
รวม	32	100.00	7	100.00
สหสัมพันธ์ แครมเมอร์สวี่ = .163				

จากตารางที่ 54 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์สวี่ ระหว่างการศึกษากับอาชีพของมารดาของนักเรียนมีค่าเท่ากับ .163 แสดงว่าอาชีพของมารดาของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับน้อยมากกับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 55 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับระดับการศึกษาของมารดา

การศึกษาของมารดา	การศึกษากับ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียน	32	100.00	7	100.00
รวม	32	100.00	7	100.00
สหสัมพันธ์ แครมเมอร์สกี = .000				

จากตารางที่ 55 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์สกี ระหว่างการศึกษากับระดับการศึกษาของนักเรียนมีค่าเท่ากับ .000 แสดงว่าระดับการศึกษาของมารดาของนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 56 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับรายได้ของบิดามารดา

รายได้ของบิดามารดา	การศึกษากับ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	11	34.40	0	0.00
5,000 – 10,000 บาท	1	3.10	1	14.30
มากกว่า 10,000 บาท	20	62.50	6	85.70
รวม	32	100.00	7	100.00
สหสัมพันธ์ แครมเมอร์สกี = .331				

จากตารางที่ 56 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์สกี ระหว่างการศึกษากับรายได้ของบิดามารดาของนักเรียนมีค่าเท่ากับ .331 แสดงว่าของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับน้อยกับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 57 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับอาชีพของผู้ปกครอง

อาชีพของผู้ปกครอง	การศึกษาคือ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ค้าขาย	2	33.30	0	0.00
รับจ้าง	4	66.70	1	100.00
รวม	6	100.00	1	100.00
สหสัมพันธ์ แครมเมอร์สวี่ = .258				

จากตารางที่ 57 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์สวี่ ระหว่างการศึกษากับอาชีพของผู้ปกครองของนักเรียนมีค่าเท่ากับ .258 แสดงว่าอาชีพของผู้ปกครองของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับน้อยกับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 58 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง	การศึกษาคือ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียน	5	83.30	1	100.00
ป.4 - ม.3	1	16.70	0	0.00
รวม	6	100.00	1	100.00
สหสัมพันธ์ แครมเมอร์สวี่ = .167				

จากตารางที่ 58 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์สวี่ ระหว่างการศึกษากับระดับการศึกษาของผู้ปกครองของนักเรียนมีค่าเท่ากับ .167 แสดงว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับน้อยมากกับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 59 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับรายได้ของผู้ปกครอง

รายได้ของผู้ปกครอง	การศึกษาต่อ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	2	33.30	1	100.00
มากกว่า 10,000 บาท	4	66.70	0	0.00
รวม	6	100.00	1	100.00
สหสัมพันธ์ แครมเมอร์สวี่ = .471				

จากตารางที่ 59 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์สวี่ ระหว่างการศึกษากับรายได้ของผู้ปกครองของนักเรียนมีค่าเท่ากับ .471 แสดงว่ารายได้ของผู้ปกครองของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 60 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับรายรับ-รายจ่ายของครอบครัว

รายรับ-รายจ่ายของครอบครัว	การศึกษาต่อ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายรับมากกว่ารายจ่าย	3	7.90	1	12.50
รายรับพอ ๆ กับรายจ่าย	24	63.20	6	75.00
รายรับน้อยกว่ารายจ่าย	11	28.90	1	12.50
รวม	38	100.00	8	100.00
สหสัมพันธ์ แครมเมอร์สวี่ = .147				

จากตารางที่ 60 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์สวี่ ระหว่างการศึกษากับรายรับ-รายจ่ายของครอบครัวของนักเรียนมีค่าเท่ากับ .147 แสดงว่ารายรับ-รายจ่ายของผู้ปกครองของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับน้อยมากกับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 61 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับตามความคาดหวังของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง

ตามความคาดหวังของ บิดามารดา หรือ ผู้ปกครอง	การศึกษาต่อ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการให้เรียนต่อ	36	94.70	8	100.00
ไม่ต้องการให้เรียนต่อ				
อยากให้ทำงาน	2	5.30	0	0.00
รวม	38	100.00	8	100.00
สหสัมพันธ์ แครมเมอร์สวี่ = .098				

จากตารางที่ 61 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์สวี่ ระหว่างการศึกษาต่อกับความคาดหวังของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของนักเรียนมีค่าเท่ากับ .098 แสดงว่าความคาดหวังของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับน้อยมากกับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 62 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับความเอาใจใส่ของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง
เกี่ยวกับผลการเรียน

ความเอาใจใส่ของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง เกี่ยวกับผลการเรียน	การศึกษาต่อ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เคยถามเกี่ยวกับผลการ เรียนของนักเรียน	32	84.20	6	75.00
ไม่เคยถามเกี่ยวกับผล การเรียนของนักเรียนเลย	6	15.80	2	25.00
รวม	38	100.00	8	100.00
สหสัมพันธ์ แครมเมอร์สวี่ = .092				

จากตารางที่ 62 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์สวี่ ระหว่างการศึกษาต่อกับความเอาใจใส่ด้านผลการเรียนของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของนักเรียนมีค่าเท่ากับ .092 แสดงว่าความเอาใจใส่ด้านผลการเรียนของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับน้อยมากกับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 63 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับความเอาใจใส่ของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง
เกี่ยวกับการบ้าน

ความเอาใจใส่ของบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง เกี่ยวกับการบ้าน	การศึกษาต่อ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เคยถามเกี่ยวกับ การบ้านของนักเรียน	29	76.30	7	87.50
ไม่เคยถามเกี่ยวกับ การบ้านของนักเรียนเลย	9	23.70	1	12.50
รวม	38	100.00	8	100.00
สหสัมพันธ์ แครมเมอร์สวี่ = .103				

จากตารางที่ 63 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์สวี่ ระหว่างการศึกษาต่อกับความเอาใจใส่การบ้านของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของนักเรียนมีค่าเท่ากับ .103 แสดงว่าความเอาใจใส่การบ้านของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับน้อยมากกับการศึกษาต่อ

4.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครูกับการศึกษาต่อ

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครูกับการศึกษาต่อ จำแนกตามระยะทางจากบ้านไปโรงเรียนมัธยมศึกษาหรือโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา การแนะนำของครูที่โรงเรียนการมีเพื่อนชักชวน ความรู้สึกต่อโรงเรียนและครู ได้ผลดังตาราง 64 - 69

ตารางที่ 64 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับระยะทางจากไปโรงเรียนมัธยมหรือขยายโอกาส

ระยะทางจากบ้านไป โรงเรียนมัธยมหรือ ขยายโอกาส	การศึกษาต่อ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 3 กิโลเมตร	32	84.20	8	100.00
3 - 6 กิโลเมตร	6	15.80	0	0.00
รวม	38	100.00	8	100.00
สหสัมพันธ์ แครมเมอร์สวี่ = .178				

จากตารางที่ 64 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบक्रमเมอริสกี ระหว่างการศึกษาต่อกับ ระยะทางจากบ้านไปโรงเรียนมัธยมหรือขยายโอกาสของนักเรียนมีค่าเท่ากับ .178 แสดงว่า ระยะทางจากบ้านไปโรงเรียนมัธยมหรือขยายโอกาสของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับน้อยมากกับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 65 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับการได้รับการแนะแนวต่อ ม.1 จากครูขณะที่ยังเรียนอยู่ชั้น ป.6

การได้รับการแนะแนวต่อ ม.1 จากครูขณะที่เรียนอยู่ ชั้น ป.6	การศึกษาต่อ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เคย	36	97.70	8	100.00
ไม่เคย	2	5.30	0	0.00
รวม	38	100.00	8	100.00
สหสัมพันธ์ ครามเมอริสกี = .098				

จากตารางที่ 65 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบक्रमเมอริสกี ระหว่างการศึกษาต่อกับการได้รับการแนะแนวต่อ ม.1 จากครูขณะที่เรียนอยู่ชั้น ป.6 ของนักเรียนมีค่าเท่ากับ .098 แสดงว่า การได้รับการแนะแนวต่อ ม.1 จากครูขณะที่เรียนอยู่ชั้น ป.6 ของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับน้อยมากกับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 66 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับแรงจูงใจ

แรงจูงใจจากครู	การศึกษาต่อ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ใช่	35	92.10	3	87.50
ไม่ใช่	3	7.90	5	12.50
รวม	38	100.00	8	100.00
สหสัมพันธ์ ครามเมอริสกี = .062				

จากตารางที่ 66 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบक्रमเมอริสกี ระหว่างการศึกษาต่อกับแรงจูงใจจากครู มีค่าเท่ากับ .062 แสดงว่าแรงจูงใจจากครู มีความสัมพันธ์ระดับน้อยมากกับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 67 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับการชักชวนจากเพื่อน

การชักชวนจากเพื่อน	การศึกษาต่อ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เคย	34	89.50	8	100.00
ไม่เคย	4	10.50	0	0.00
รวม	38	100.00	8	100.00
สหสัมพันธ์ แครมเมอร์สกี = .142				

จากตารางที่ 67 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์สกี ระหว่างการศึกษาต่อกับการชักชวนจากเพื่อน มีค่าเท่ากับ .142 แสดงว่าการชักชวนจากเพื่อน มีความสัมพันธ์ระดับน้อยมากกับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 68 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับความรู้สึกต่อโรงเรียนเดิม

ความรู้สึกต่อโรงเรียนเดิม	การศึกษาต่อ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รักโรงเรียน	37	97.40	3	37.50
เฉย ๆ	1	2.60	5	62.50
รวม	38	100.00	8	100.00
สหสัมพันธ์ แครมเมอร์สกี = .674				

จากตารางที่ 68 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์สกี ระหว่างการศึกษาต่อกับความรู้สึกต่อโรงเรียนเดิมของนักเรียน มีค่าเท่ากับ .674 แสดงว่าความรู้สึกต่อโรงเรียนเดิมของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับค่อนข้างสูงกับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 69 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับความรู้สึกลดครูที่โรงเรียนเดิม

ความรู้สึกต่อครูที่ โรงเรียนเดิม	การศึกษาต่อ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชอบครู	36	94.70	3	37.50
เฉย ๆ	2	5.30	5	62.50
รวม	38	100.00	8	100.00
สหสัมพันธ์ แครมเมอร์สกี = .604				

จากตารางที่ 69 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์สกี ระหว่างการศึกษากับความรู้สึกลดครูที่โรงเรียนเดิม มีค่าเท่ากับ .604 แสดงว่าความรู้สึกต่อครูที่โรงเรียนเดิมของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับค่อนข้างสูงกับการศึกษาต่อ

4.2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านด้านความคาดหวังของนักเรียน กับการศึกษาต่อ

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านด้านความคาดหวังของนักเรียน กับการศึกษาต่อจำแนกตามความคาดหวังในการเรียน ความคาดหวังในการประกอบอาชีพของนักเรียน ได้ผลดังตารางที่ 70-72

ตารางที่ 70 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับความต้องการอยากเรียนต่อ เมื่อเรียนอยู่ชั้น ป.6

ความต้องการอยาก เรียนต่อ เมื่อเรียนอยู่ชั้น ป.6	การศึกษาต่อ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อยาก	38	100.00	6	75.00
เรียนก็ได้ไม่เรียนก็ได้	0	0.00	2	25.00
รวม	38	100.00	8	100.00
สหสัมพันธ์ แครมเมอร์สกี = .465				

จากตารางที่ 70 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์สกี ระหว่างการศึกษากับความต้องการอยากเรียนต่อ เมื่อเรียนอยู่ชั้น ป.6 ของนักเรียน มีค่าเท่ากับ .465 แสดงว่าความต้องการอยากเรียนต่อ เมื่อเรียนอยู่ชั้น ป.6 ของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางกับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 71 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับความคาดหวังอยากเรียนต่อถึงระดับใด เมื่อเรียน
อยู่ชั้น ป.6

ความคาดหวังอยาก เรียนต่อถึงระดับ	การศึกษาต่อ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ม.3	4	10.50	6	75.00
สูงกว่า ม.3	34	89.50	2	25.00
รวม	38	100.00	8	100.00
สหสัมพันธ์ แครมเมอร์สกี = .000				

จากตารางที่ 71 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์สกี ระหว่างการศึกษาต่อกับ มีค่าเท่ากับ .000 แสดงว่าความคาดหวังอยากเรียนต่อถึงระดับสูง เมื่อเรียนอยู่ชั้น ป.6ไม่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 72 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับความคาดหวังในการประกอบอาชีพในอนาคต

ความคาดหวังในการ ประกอบอาชีพในอนาคต	การศึกษาต่อ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ค้าขาย	5	13.20	5	62.50
รับราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ	30	78.90	0	0.00
รับจ้าง	2	5.30	1	12.50
เกษตรกรรม	1	2.60	2	25.00
รวม	38	100.00	8	100.00
สหสัมพันธ์ แครมเมอร์สกี = .648				

จากตารางที่ 72 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์สกี ระหว่างการศึกษาต่อกับความ
คาดหวังในการประกอบอาชีพในอนาคตของนักเรียน มีค่าเท่ากับ .648 แสดงว่าความคาดหวังใน
การประกอบอาชีพในอนาคตของนักเรียนมีความสัมพันธ์ระดับค่อนข้างสูงกับการศึกษาต่อ

4.2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเจตคติของนักเรียนต่อการศึกษากับการศึกษาต่อ

ตารางที่ 73 สหสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับ เจตคติของนักเรียนต่อการศึกษา

เจตคติของนักเรียนต่อการศึกษา	การศึกษาต่อ			
	ศึกษาต่อ		ไม่ศึกษาต่อ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มาก (ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49)	30	78.90	5	62.5
ปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49)	8	21.10	3	37.50
รวม	38	100.00	8	100.00

สหสัมพันธ์ พอยท์ไบซีเรียล = .332

จากตารางที่ 73 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์แบบพอยท์ไบซีเรียลระหว่างการศึกษาต่อกับ เจตคติของนักเรียนต่อการศึกษา มีค่าเท่ากับ .332 แสดงว่าเจตคติของนักเรียนต่อการศึกษา มีความสัมพันธ์ในระดับน้อยกับการศึกษาต่อ

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษา ปัจจัยเกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อ ของนักเรียนชาวเขา ตำบลท่าตอน อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่ ที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2548 และหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ กับการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือนักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 46 คน เป็นนักเรียนที่ศึกษาต่อจำนวน 38 คน และนักเรียนที่ไม่ศึกษาต่อจำนวน 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อรวบรวมรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อได้แก่ ปัจจัยด้านตัวนักเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู ปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียน และปัจจัยด้านเจตคติของนักเรียนต่อการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ และหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ กับการศึกษาต่อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบक्रमเมอริสกี (Cramer's V) และแบบพอยท์ไบเซเรียล (Point Biserial) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการพรรณนา สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนชาวเขา เมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละและความสัมพันธ์ ปัจจัยด้านตัวนักเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู ปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียน และปัจจัยด้านเจตคติเกี่ยวกับการศึกษา สรุปได้ดังนี้

5.1.1 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อ

(1) ปัจจัยด้านตัวนักเรียนของนักเรียนที่ศึกษาต่อ

นักเรียนที่ศึกษาต่อ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 14 ปี มีผลการเรียนอยู่ในระดับ 3.01-4.00 มีสุขภาพดีไม่มีโรคประจำตัว และการมาเรียนส่วนใหญ่ก็เคยขาดเรียน

(2) ปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อ

นักเรียนที่ศึกษาต่อ ส่วนใหญ่มีพี่น้องมากกว่า 5 คน และเป็นลูกในลำดับที่สองของพี่น้องพ่อแม่เดียวกัน ส่วนการมีพี่ที่ศึกษาต่อหรือเคยศึกษา มีพี่ไปรับจ้างในเมืองนั้น มีทั้งพี่ที่ศึกษาต่อหรือเคยศึกษา และพี่ที่ไปรับจ้างในเมือง

นักเรียนที่ศึกษาต่อ ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดา และบิดามารดาอยู่ด้วยกัน นอกจากนี้ยังมีนักเรียนศึกษาต่อที่อาศัยอยู่กับผู้อื่นที่อีกบางส่วน อาชีพของบิดาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง มารดามีอาชีพค้าขาย ผู้ปกครองก็อาชีพรับจ้าง ส่วนการศึกษาของบิดามารดา และผู้ปกครอง ไม่ได้เรียนเหมือนกัน รายได้เฉลี่ยต่อปีของบิดามารดา หรือผู้ปกครองมากกว่า 10,000 บาท สภาพเศรษฐกิจของครอบครัวมีรายได้พอ ๆ กับรายจ่าย

บิดามารดาหรือผู้ปกครองคาดหวังให้นักเรียนได้เรียนต่อ และสนใจเรื่องการเรียนของนักเรียนด้วย

(3) ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครูของนักเรียนที่ศึกษาต่อ

ระยะทางจากบ้านไปโรงเรียนมัธยมหรือโรงเรียนขยายโอกาสอยู่ระหว่าง 0-3 กิโลเมตร นักเรียนเคยได้รับการแนะนำจากครู ครูมีส่วนจูงใจให้เรียนต่อ และเคยมีเพื่อนชักชวน ให้ศึกษาต่อด้วย ส่วนความรู้สึกรักของนักเรียนต่อครูและโรงเรียนเดิม นักเรียนมีความรู้สึกรักครูและโรงเรียนเดิม

(4) ปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียนที่ศึกษาต่อ

นักเรียนมีความคาดหวังที่จะศึกษาต่อ และศึกษาต่อในระดับสูงกว่า มัธยมศึกษาปีที่ 3 อยากประกอบอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ

(5) ปัจจัยด้านเจตคติของนักเรียนต่อการศึกษานักเรียนที่ศึกษาต่อ

นักเรียนที่ศึกษาต่อมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษา

5.1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับการศึกษาต่อ

(1) ปัจจัยด้านตัวนักเรียน

ปัจจัยด้านตัวนักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อในระดับมาก ได้แก่ อายุ ส่วนปัจจัยด้านตัวนักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อในระดับน้อย ได้แก่ สุขภาพ

(2) ปัจจัยด้านครอบครัว

ปัจจัยด้านครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อมาก ได้แก่ รายได้ของผู้ปกครอง ส่วนปัจจัยด้านครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อน้อย ได้แก่ ผู้ที่นักเรียนอาศัยอยู่ด้วย

(3) ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู

ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครูที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อมาก ได้แก่ ความรู้สึกต่อโรงเรียนเดิม ส่วนปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครูที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อน้อย ได้แก่ นักเรียนได้รับการแนะนำจากครูให้ศึกษาต่อ

(4) ปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียน

ปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียนกับการศึกษาต่อมีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อในระดับมาก ได้แก่ ความคาดหวังในอาชีพของนักเรียน ส่วนปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียนกับการศึกษาต่อมีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อในระดับน้อย ได้แก่ ความคาดหวังของนักเรียนขณะที่เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนอยากเรียนต่อ

(5) ปัจจัยด้านเจตคติของนักเรียนต่อการศึกษา

ปัจจัยด้านเจตคติของนักเรียนต่อการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อในระดับน้อย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อ

ในการวิจัยครั้งนี้มีข้อค้นพบเกี่ยวกับปัจจัยที่เด่น ๆ เห็นควรนำมาอภิปรายโดยใช้หลักตรรกวิทยา ดังต่อไปนี้

จากการศึกษามผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านตัวนักเรียน นักเรียนที่ศึกษาต่อนั้นอายุ 14 ปี แสดงว่านักเรียนเข้าเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นั้นเข้าตามเกณฑ์ที่รัฐกำหนด ตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 แก้ไขปรับปรุง พ.ศ. 2545 มาตรา 10 ที่รัฐต้องจัดให้มีการศึกษาภาคบังคับจำนวนเก้าปี โดยให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ด เข้าเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก ส่วนปัจจัยด้านครอบครัวของนักเรียนที่ศึกษาต่อผู้ปกครองจะมีความคาดหวังให้ลูกได้มีความรู้ เพราะผู้ปกครองบางส่วนเริ่มเห็นความสำคัญของการศึกษา เห็นว่าในปัจจุบันนี้เขาเขาไม่ได้อยู่เฉพาะสังคมเขาด้วยกันเท่านั้น แต่ต้องได้ พบปะ สังคม กับคนอื่น จึงมีความจำเป็นต้องมีความรู้ โดยเฉพาะภาษาไทย ดังนั้นผู้ปกครองจึงคาดหวังว่านักเรียนจะได้รับสิ่งเหล่านี้ในโรงเรียน และผู้ปกครองยังหวังที่จะให้ลูกได้ศึกษาต่อ เพื่อให้ลูกได้ประกอบอาชีพรับราชการ เพราะคิดว่าเป็นอาชีพที่สบาย รายได้ดี มีสวัสดิการให้กับผู้ปกครองด้วย ผู้ปกครองจึงให้การเอาใจใส่การเรียนของนักเรียน โดยการถามถึงการบ้านที่ครูให้ และผลการเรียนในแต่ละภาคเรียน ถึงแม้ว่าตัวผู้ปกครองเองก็ไม่สามารถที่จะช่วยเหลือในเรื่องการเรียนของนักเรียนได้ แต่ก็จะถามถึง และช่วยตักเตือนให้นักเรียนเอาใจใส่ในการเรียน

ส่วนการได้รับการแนะแนวจากครูให้ศึกษาต่อ นั้น จากการแนะแนวทำให้นักเรียนได้ตระหนักถึงคุณค่าของการศึกษา และได้รับข้อมูลต่างๆ เช่น หลักสูตร วิธีเรียน บริการต่างๆ ในโรงเรียน ที่ให้แก่ นักเรียน นอกจากนี้การแนะแนวยังช่วยให้นักเรียนเข้าใจตนเอง และสิ่งแวดล้อม สามารถใช้วิจารณญาณ ในการวางแผนในอนาคตที่เหมาะสมกับตนเองไม่ว่าจะเป็นการเลือกวิชา

เรียน การวางแผนการศึกษาต่อ หรือการประกอบอาชีพ เป็นบุคคลที่สามารถพึ่งตนเองได้ ซึ่งในกระบวนการแนะแนวครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ เพราะเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในการศึกษา และเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียน ครูจะหาวิธีการต่างๆ ที่จะศึกษานักเรียน พยายามสังเกตพฤติกรรม และดูแลเอาใจใส่นักเรียน รวมไปถึงการพบปะผู้ปกครองให้เข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาของลูก ดังนั้น ครูจึงมีโอกาสนในการชี้ชวน แนะนำ และให้ข้อมูลแก่นักเรียนเกี่ยวกับการศึกษาต่อ จึงทำให้นักเรียนที่ศึกษาต่อมีความรู้สึกที่ดีต่อครูและโรงเรียนเดิมที่ตนเรียนในระดับประถมศึกษา

นักเรียนที่ศึกษาต่อคาดหวังที่จะศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น เพราะเห็นว่าการศึกษามีประโยชน์ต่อตนเอง ในการที่จะดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับ พนม พงษ์ไพบูลย์ ทางการศึกษาเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาคนให้เป็นผู้ที่มีความรู้ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็น มีลักษณะนิสัยจิตใจที่ดีงามมีความพร้อมที่จะต่อสู้เพื่อตนเองและสังคม มีความพร้อมที่จะประกอบอาชีพได้ และเห็นว่าในปัจจุบันคนที่มีวุฒิทางการศึกษาจะสามารถหางานทำได้ง่าย และมีรายได้ดีกว่าคนที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษา ซึ่งการศึกษาในระดับประถมศึกษาไม่เพียงพอที่จะไปทำงานให้ได้รับค่าตอบแทนตามที่ต้องการได้ ประกอบทั้งนักเรียนมีความคาดหวังที่จะประกอบอาชีพรับราชการ เพราะเห็นว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีรายได้ที่มั่นคง มีสวัสดิการต่างๆ มากมาย การมีวุฒิทางการศึกษาที่สูงขึ้น ตามคุณสมบัติการรับเข้าทำงานเท่านั้นจึงจะได้ทำงานตามที่หวัง นักเรียนจึงมีความคาดหวังที่จะได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

นักเรียนที่ศึกษาต่อมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษาในระดับมาก เพราะเห็นว่าการศึกษามีประโยชน์ต่อตนเอง ในการที่จะดำเนินชีวิตอยู่ในสังคม ปัจจุบันคนที่มีวุฒิทางการศึกษาจะสามารถหางานทำได้ง่าย และมีรายได้ดีกว่าคนที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษา การศึกษาทำให้คนฉลาดขึ้น การศึกษาช่วยพัฒนาคน และคนที่มีความรู้ จะช่วยพัฒนาประเทศ

5.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่างๆ กับการศึกษาต่อ

(1) ปัจจัยด้านตัวนักเรียน

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับปัจจัยด้านตัวนักเรียนพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับสุขภาพของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันน้อยมาก เพราะทั้งนักเรียนที่ศึกษาต่อ และไม่ศึกษาต่อมีสุขภาพดี ทั้งนี้ในขณะที่นักเรียนเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษานั้น ทางโรงเรียนได้จัดให้มีการบริการสุขภาพแก่นักเรียน มีการตรวจสุขภาพประจำปี การฉีดวัคซีนตามกำหนดอายุ มีการนำนักเรียนที่เจ็บป่วยให้เข้ารับการรักษาอย่างทันที ประกอบกับทางโรงพยาบาลแม่ข่าย และสถานอนามัยประจำตำบลท่ามะแกง ได้ทำการรักษาให้กับนักเรียนโดยไม่เสีย

ค่าใช้จ่าย และมีการรณรงค์ให้ความรู้แก่นักเรียนในการรักษาสุขภาพของตนเอง และบุคคลในครอบครัว จึงทำให้นักเรียนไม่มีปัญหาด้านสุขภาพ ดังนั้นสุขภาพของนักเรียนจึงไม่ได้เป็นปัจจัยที่ให้นักเรียนไปศึกษาต่อ

จากความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับอายุนั้นมีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง แสดงว่าอายุเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อของนักเรียนชาวเขา จะเห็นได้ว่า นักเรียนที่ศึกษาต่อมีอายุ 14 ปี ถึง 15 ปี และนักเรียนที่ไม่ศึกษาต่อ จะมีอายุมากกว่า 15 ปี ซึ่งสอดคล้องกับโรเจอร์ ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ที่มีผลต่อการเข้าเรียนอย่างหนึ่งก็คือระดับอายุซึ่งเป็นปัจจัยในลักษณะส่วนตัว และจากการที่ผู้วิจัยได้เข้าไปทำงานและได้คลุกคลีกับนักเรียนและบิดามารดาหรือผู้ปกครองของนักเรียน ผู้วิจัยได้สอบถามถึงการเข้าเรียนซ้ำมีสาเหตุมาจากการอพยพติดตามบิดามารดาจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง จึงเป็นสาเหตุให้มาเข้าเรียนซ้ำ และเมื่อเรียนจบชั้น ป.6 มีอายุมากจึงรู้สึกอายที่จะเรียนต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยส่วนใหญ่จะเป็นผู้ชาย จึงออกมาทำงานช่วยเหลือครอบครัวแทน

(2) ปัจจัยด้านครอบครัว

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับปัจจัยด้านครอบครัวพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับระดับการศึกษาของมารดาของนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กัน เนื่องจากนักเรียนทั้งที่ศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อมารดาไม่ได้เรียนทุกคน เพราะผู้หญิงอาชานในอดีตต้องเป็นผู้ทำงานหาเลี้ยงครอบครัว จึงไม่ได้เรียนหนังสือ ซึ่งระดับการศึกษาของมารดาไม่มีผลกับการศึกษาต่อหรือไม่ศึกษาต่อของนักเรียนเลย นักเรียนส่วนใหญ่ที่ศึกษาต่อเนื่องจากเห็นประโยชน์ของการศึกษา ว่าศึกษาเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาคนให้เป็นคนที่มีความรู้ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็น มีลักษณะนิสัยจิตใจที่ตั้งงามมีความพร้อมที่จะต่อสู้เพื่อตนเองและสังคม มีความพร้อมที่จะประกอบอาชีพในอนาคตได้

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับรายได้ผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง จะเห็นได้ว่านักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้ปกครองส่วนใหญ่ที่ศึกษาต่อเพราะผู้ปกครองมีรายได้เฉลี่ยต่อปีมากกว่า 10,000 บาท ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรเจิด อารมณกุลเลี้ยง ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ โอกาสทางการศึกษาของนักเรียนที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาของโรงเรียนเทศบาล อำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยภายในครอบครัว ประกอบด้วย สถานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สภาพการอยู่ร่วมกันภายในครอบครัว และทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาของผู้ปกครอง ดังนั้นนักเรียนที่อาศัยอยู่กับผู้ปกครองที่มีรายได้ได้น้อยจึงไม่มีโอกาสที่จะได้ศึกษาต่อ เพราะต้องช่วยทำงานช่วยเหลือครอบครัวและตนเอง

(3) ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับการได้รับการแนะแนวจากครูให้ศึกษาต่อมีความสัมพันธ์กันในระดับน้อยมาก เนื่องจากนักเรียนมีความต้องการที่ไม่เหมือนกันที่จะศึกษาต่อหรือไม่ศึกษาต่อ โดยจะเห็นได้ว่านักเรียนที่ไม่ศึกษาต่อได้รับการแนะแนวจากครูถึงร้อยละ 100 ซึ่งขัดแย้งกับ วันเพ็ญ อินตะขัตติย์ ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนชาวเขา อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน พบว่า ปัจจัยด้านโรงเรียนและครู ได้แก่ การได้รับการแนะแนวจากครูในขณะที่เรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และครูมีส่วนจูงใจให้ศึกษาต่อ จึงมีปัจจัยด้านอื่นๆ ที่มีผลต่อการศึกษาต่อของนักเรียนมากกว่า

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับความรู้สึกรักต่อครูและโรงเรียนเดิมนั้นมีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง สืบเนื่องมาจากตอนที่อยู่ชั้นประถมศึกษาทางโรงเรียนได้ให้ความช่วยเหลือในด้านทุนการศึกษาต่อเนื่องสำหรับเด็กยากจนจนถึงระดับปริญญา ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อ การให้คำปรึกษา การจัดหา อุปกรณ์การเรียนเพื่อการศึกษาแก่นักเรียนเป็นอย่างดี นักเรียนจึงมีความรู้สึกที่ดีกับครูและโรงเรียนเดิม อีกทั้งยังต้องการให้โรงเรียนเดิมเป็นโรงเรียนขยายโอกาสเพื่อที่ตนจะได้เรียนจนจบชั้นมัธยมศึกษาอีกด้วย

(4) ปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียน

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียนพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับความคาดหวังในการศึกษาต่อมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาต่อกับความคาดหวังในการประกอบอาชีพในอนาคตของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูง นักเรียนส่วนใหญ่คาดหวังที่จะศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป เพราะเห็นว่าการศึกษามีประโยชน์ต่อตนเอง ในการที่จะดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบัน และเห็นว่าในปัจจุบันคนที่มีวุฒิทางการศึกษาจะสามารถหางานทำได้ง่าย และมีรายได้ดีกว่าคนที่ไม่มีความรู้ทางการศึกษา ซึ่งการศึกษาในระดับประถมศึกษาไม่เพียงพอที่จะไปทำงานให้ได้รับค่าตอบแทนตามที่ต้องการได้ ประกอบทั้งนักเรียนมีความคาดหวังที่จะประกอบอาชีพรับราชการ เพราะเห็นว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีรายได้ที่มั่นคง มีสวัสดิการต่างๆ มากมาย การมีวุฒิทางการศึกษาที่สูงขึ้น ตามคุณสมบัติการรับเข้าทำงานเท่านั้นจึงจะได้ทำงานตามที่หวัง นักเรียนจึงมีความคาดหวังที่จะได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ นवलวิ วิชาลศิริกุล ได้ศึกษา แรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษา พบว่า ระดับแรงจูงใจในการมาเรียนอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านการเรียนรู้อัน และ ด้านการประกอบอาชีพ ทั้งนี้เนื่องมาจากการปรับตัวของคนในสังคม เพื่อให้สอดคล้องกับสังคมในปัจจุบันที่กระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม

โลกผลิตภัณฑ์ใหม่ของผู้ต้องดิ้นรนใฝ่หาความรู้เพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ทันต่อวิทยาการสมัยใหม่ มีโอกาสในการได้งานที่ดี ๆ ทำและมีรายได้ตอบแทนสูง ๆ จะเกิดขึ้นได้ก็เมื่อผู้เรียนขวนขวายในการหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อเพิ่มทักษะทางอาชีพให้สูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อการประกอบอาชีพโดยตรง

(5) ปัจจัยด้านเจตคติของนักเรียนต่อการศึกษา

เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับเจตคติของนักเรียนต่อการศึกษ พบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย จะเห็นได้ว่าทั้งนักเรียนที่ศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อ มีเจตคติต่อการศึกษาในระดับมาก นักเรียนที่ไม่ศึกษาต่อยังมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษา โดยเห็นว่าการศึกษากำหนดให้คนฉลาดขึ้น การศึกษาช่วยพัฒนาคน และคนที่มีความรู้ จะช่วยพัฒนาประเทศ ดังนั้นปัจจัยด้านนี้ จึงไม่ใช่สาเหตุที่ทำให้นักเรียนตัดสินใจศึกษาต่อ เพราะยังมีปัจจัยด้านอื่นๆ ที่มีผลต่อการศึกษาต่อของนักเรียนมากกว่า

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อค้นพบจากการวิจัย การสรุปและการอภิปรายผลแล้วมีข้อเสนอแนะที่ควรนำไปใช้คือ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัยปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อ และความสัมพันธ์ของปัจจัยกับการศึกษาต่อ นั้น พบว่า นักเรียนที่ศึกษาต่อมีความตระหนักในประโยชน์และคุณค่าของการศึกษา และมีความใฝ่รู้ที่จะศึกษาต่อในระดับสูง เพื่อที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้ จึงมีข้อเสนอแนะว่า

(1) รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณ หรือทุนการศึกษาให้กับนักเรียนชาวเขาอย่างทั่วถึง เพื่อให้ นักเรียนชาวเขาได้ศึกษาต่อในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง แล้วนำความรู้ที่เรียนมากลับมาพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนที่ตนเองอาศัยอยู่เพื่อที่หมู่บ้านและชุมชนจะมีความเจริญและพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

(2) องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดสรรทุนการศึกษาและส่งเสริมในเรื่องอุปกรณ์ทางการศึกษาที่ทันสมัย ทันเทคโนโลยีในปัจจุบัน ให้กับโรงเรียนภายในตำบลอย่างทั่วถึง

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

- (1) ควรวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการศึกษาต่อของนักเรียนชาวเขา
- (2) ควรวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อของนักเรียนชาวเขาเผ่าอื่น
- (3) ควรวิจัยเกี่ยวกับความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครองของนักเรียนชาวเขาในการศึกษาต่อจากรัฐ

บรรณานุกรม

1. หนังสือทั่วไป

- ศึกษาธิการ, กระทรวง. **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2544.
- ฝ่ายวิชาการ. **แผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ**. กรุงเทพมหานคร : พิสิทธ์เซนเตอร์, 2539.
- วราคม ทีสุภะ. **สังคมวิทยากับการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2544.
- สถาบันวิจัยชาวเขา. **ข้อมูลด้านสวัสดิการสังคมของชาวเขา**. กรุงเทพมหานคร : กองสงเคราะห์ชาวเขากกรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม, 2545.
- สมบุญพร พรธนนภพ. **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : บรรณานิก, 2518.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. **จิตวิทยาเรียนรู้อยู่ผู้ใหญ่**. กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559)**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์บริษัทพริกหวานจำกัด, 2545.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. ปทุมธานี : บริษัทสกายบุ๊ก จำกัด , 2548.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ปรับปรุงแก้ไข พ.ศ. 2545**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม และประสานงานเยาวชนแห่งชาติ, **สภาวະเด็กและเยาวชนไทย ประจำปี 2538**. กรุงเทพมหานคร : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

2. บทความจากเว็บไซต์

- โครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดย พระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว, 5 ธันวาคม 2545, <<http://kanchanapisek.or.th/kp6/GENERAL>>(22 December 2006)
- พนม พงษ์ไพบูลย์, "การศึกษาคือปัจจัยที่ 5 ของชีวิต", 25 มิถุนายน 2543, <<http://www.moe.go.th/web-panom/article-panom/art-index.htm>>(13 September 2006)
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, "การเลือกใช้ตัวทดสอบสถิติ", 18 มกราคม 2547, <<http://service.nso.go.th>> (23 March 2007)

wimma, "อีโก้", 7 ธันวาคม 2543,

<[http://www.vcharkarn.com/vguide/special/?Aid=21&page=2 - 26k](http://www.vcharkarn.com/vguide/special/?Aid=21&page=2-26k)>(4 October 2006)

Cartwright, 1970: 407, "การศึกษาขั้นพื้นฐาน", 20 พฤศจิกายน 2549,

<<http://www.onec.go.th/Act/6.9/page0101.htm>>(4 October 2006)

3. บทความจาก ซี ดี รอม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540, CD-ROM, กองกรรมาธิการ 2 สำนักงาน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2004.

4. วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

กนกศักดิ์ ประสงค์ศิลป์. "ปัจจัยในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกลุ่มโรงเรียน
มัธยมศึกษาจังหวัดอุดรธานี". วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต,
บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2545.

ณัฐจรียา แสงสว่าง. "ปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น
ของประชาชน ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในเขตภาคกลาง". วิทยานิพนธ์ศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2533.

ณัฐวุฒิ ธรรมกุลมงคล. "องค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการเข้าเรียนของนักศึกษาในโรงเรียน
อาชีวศึกษาเอกชนประเภทการศึกษานอกระบบในเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์.
การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2534.

นวลฉวี วิศาลศิริกุล. "แรงจูงใจในการมาเรียนของนักศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร".
ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2538.

นุชริดา เทพลีขิตกุล. "การศึกษาต่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดเทศบาลนคร
เชียงใหม่". วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.

บรรเจิด อารมณเณ็กลีียง. "โอกาสทางการศึกษาของนักเรียนที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาของ
โรงเรียนเทศบาล อำเภอเมืองเชียงใหม่". วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545.

- พัฒน์พงศ์ ภักดี. "องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ของนักเรียนชาวเขา จังหวัดแม่ฮ่องสอน". วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต,
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2435.
- ลดาร์ตน์ วัฒนสาครศิริ. "มูลเหตุจูงใจในการศึกษาต่อของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง (ปวส.) ในเขตการศึกษา 9". วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2545.
- วัชรีย์ เหล่ามตระกูล. "ความต้องการในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง".
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545.
- วันเพ็ญ อินตะขัติย์. "ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของนักเรียนชาวเขา
อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน". วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย
: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.
- วิมล บัณสว. "ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครองในการให้นักเรียนเรียนต่อระดับ
มัธยม ศึกษาตอนปลาย โรงเรียนดาราวิทยาลัย". วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.
- สิริพร พวงมาลัย. "ความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาส
ทางการศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองลำพูน". วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต.
บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.
- อุทัย ปัญญาโกญ. "การนำเสนอรูปแบบการศึกษาเพื่อสืบทอดวัฒนธรรมอาข่า", วิทยานิพนธ์
ครุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

5. เอกสารอื่นที่ไม่ได้ตีพิมพ์

- โรงเรียนบ้านห้วยศาลา. "ธรรมนูญโรงเรียนปีการศึกษา 2548". เขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 3 :
กระทรวงศึกษาธิการ, 2548 (อัดสำเนา).

ภาคผนวก

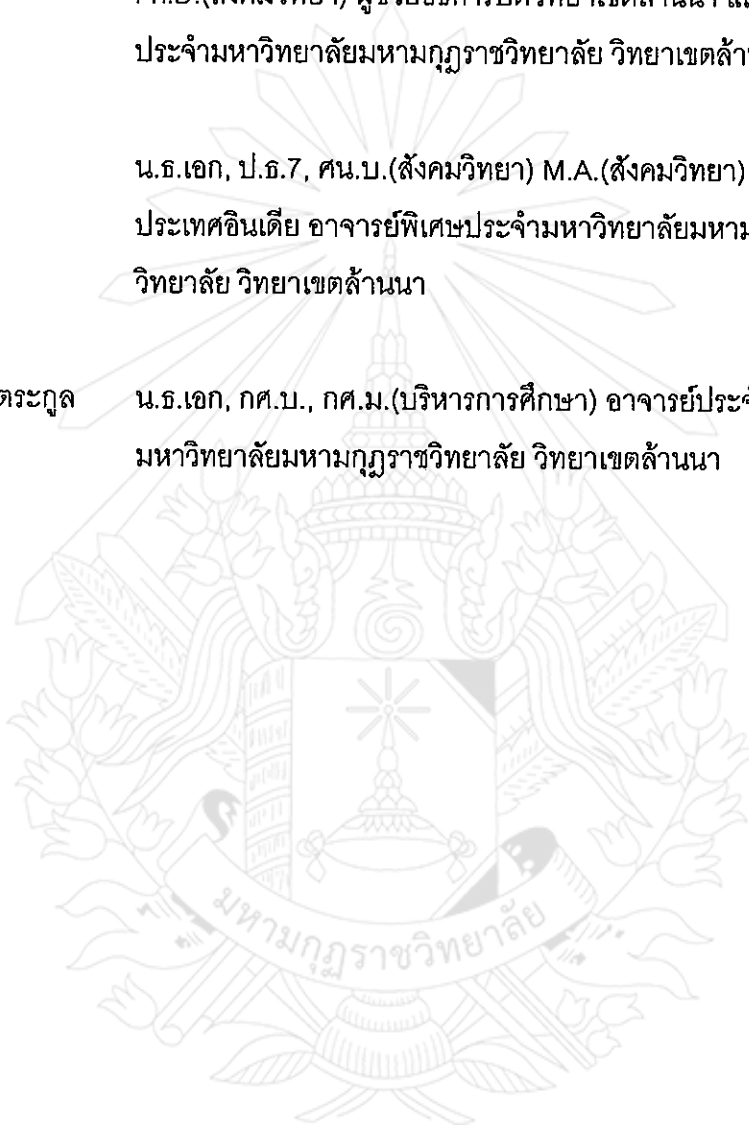
มหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. รศ.ดร.สุวิทย์ รุ่งวิสัย น.ธ.เอก, ป.ธ.5, น.บ.Cert.in.Public Law, M.A.(รัฐศาสตร์)
Ph.D.(สังคมวิทยา) ผู้ช่วยอธิการบดีวิทยาเขตล้านนา และอาจารย์
ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
2. รศ. วราคม ทีสุกะ น.ธ.เอก, ป.ธ.7, ศน.บ.(สังคมวิทยา) M.A.(สังคมวิทยา)
ประเทศอินเดีย อาจารย์พิเศษประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
3. ผศ. เขียน วันทนีย์ตระกูล น.ธ.เอก, กศ.บ., กศ.ม.(บริหารการศึกษา) อาจารย์ประจำ
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ภาคผนวก ข หนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ 6013 (1.9)/400

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยวิทยาเขตล้านนา
103 วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร ถนนพระปกเกล้า ตำบลพระสิงห์
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์ 0-5327-0975-6 โทรสาร 0-5381-4752
www.lanna.mbu.ac.th

2 ธันวาคม 2549

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร.....

ด้วย นางรัตนภรณ์ ธาดา นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำสารนิพนธ์ เรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อของนักเรียนชาวเขาโรงเรียนบ้านห้วยศาลา อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต (ศน.ม.) โดยมี รศ.อุเทน ปัญญา และ พระชยสร สมบุญญา (ดร.) เป็นที่ปรึกษา ในครั้งนี้

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้ นางรัตนภรณ์ ธาดา ได้เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อดำเนินการ

จึงเจริญพรมาเพื่อพิจารณา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขออนุโมทนามา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

พ.ศ. ๒๕๔๙/๑๒/๒๕
(พระมหาวิเศษ ปญญาวิชโร)

เลขานุการโครงการบัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ภาคผนวก ค แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อของนักเรียนชาวเขาโรงเรียนบ้านห้วยศาลา
ตำบลท่าตอน อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้ ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระของ นางรัตนภรณ์ ธาดา นักศึกษาระดับปริญญาโท วิชาเอกการจัดการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ที่ได้ทำเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อของนักเรียนชาวเขาโรงเรียนบ้านห้วยศาลา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่ ผลของข้อมูลจะเสนอในภาพรวม เพื่อให้การศึกษาในครั้งนี้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและผลการศึกษาที่มีประโยชน์ต่อส่วนรวมให้มากที่สุดและผลจากการศึกษาจะไม่มีผลเสียหายใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น

แบบสอบถามนี้มี 1 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลที่เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อของนักเรียนชาวเขา มี 5 ด้าน คือ
1) ปัจจัยด้านตัวนักเรียน 2) ปัจจัยด้านครอบครัว 3) ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู 4) ปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียน และ 5) ปัจจัยด้านเจตคติของนักเรียนต่อการศึกษา

ให้ท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง หรือเติมค่าลงในช่องว่าง ที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด และปัจจัยด้านเจตคติของนักเรียนต่อการศึกษา ให้ท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านตามระดับดังนี้

- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นตรงกับข้อความนั้นน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นตรงกับข้อความนั้นน้อย
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นตรงกับข้อความนั้นปานกลาง
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นตรงกับข้อความนั้นมาก
- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นตรงกับข้อความนั้นมากที่สุด

ในโอกาสนี้ผู้วิจัยขอพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อของนักเรียนชาวเขา 5 ด้าน
ปัจจัยด้านตัวนักเรียน

1. เพศ

1) ชาย

2) หญิง

2. อายุ (โปรดระบุ).....

3. ผลการเรียนของท่านตอนจบชั้น ป.6 อยู่ในระดับใด (โปรดระบุ).....

4. ท่านมีโรคประจำตัวหรือไม่

1) ไม่มี

2) มี (โปรดระบุ).....

5. เมื่อท่านอยู่ชั้น ป.6 เคยขาดเรียนหรือไม่

1) ไม่เคยขาดเรียนเลย

2) เคยขาดเรียน

6. ในขณะที่ท่าน เรียนอยู่ชั้น ป.6 เคยคิดวางแผนในการเรียนต่อ หรือไม่

1) ไม่เคย

2) เคย

ปัจจัยด้านครอบครัว

1. ท่านมีพี่น้อง ร่วมบิดามารดาเดียวกันกี่คน (รวมทั้งตัวท่านด้วย)
 (โปรดระบุ).....

2. ท่านเป็นลูกคนที่เท่าไร (นับเฉพาะบิดามารดาเดียวกัน)
 (โปรดระบุ).....

3. ท่านมีพี่น้องที่กำลังศึกษาหรือเคยศึกษาในระดับมัธยมศึกษาหรือไม่

1) ไม่มี

2) มี

4. ท่านมีพี่ที่ไปรับจ้างในเมืองหรือไม่

1) ไม่มี

2) มี

5. ในขณะที่เรียนอยู่ชั้น ป.6 ท่านอาศัยอยู่กับใคร

- 1) บิดามารดา / บิดา / มารดา
- 2) คนอื่นที่ไม่ใช่บิดามารดา

ท่านที่อาศัยอยู่กับ บิดามารดา หรือ บิดา หรือมารดา ให้ตอบคำถามข้อ 6- 11 และข้อ 15- 18

ท่านที่อาศัยอยู่กับคนอื่นที่ไม่ใช่บิดามารดา ให้ตอบคำถามข้อ 12 – 18

6. บิดาของท่านประกอบอาชีพอะไร

- 1) ค้าขาย
- 2) รับราชการ หรือ รัฐวิสาหกิจ
- 3) รับจ้าง
- 4) เกษตรกรรม
- 5) อื่น ๆ (ระบุ).....

7. บิดาของท่าน เรียนจบชั้นใดสูงสุด

- 1) ไม่ได้เรียน
- 2) ป.4- ม.3
- 3) สูงกว่า ม.3

8. มารดาของท่านประกอบอาชีพอะไร

- 1) ค้าขาย
- 2) รับราชการ หรือ รัฐวิสาหกิจ
- 3) รับจ้าง
- 4) เกษตรกรรม
- 5) อื่น ๆ (ระบุ).....

9. มารดาของท่านเรียนจบชั้นใดสูงสุด

- 1) ไม่ได้เรียน
- 2) ป.4 - ม.3
- 3) สูงกว่า ม.3

10. บิตามารดา ของท่านมีรายได้ประมาณปีละเท่าใด

- 1) ต่ำกว่า 5,000 บาท
- 2) 5,001 – 10,000 บาท
- 3) มากกว่า 10,000 บาท

11. ปัจจุบันบิดามารดาของท่านอยู่ด้วยกันหรือไม่

- 1) อยู่ด้วยกัน
- 2) ไม่ได้อยู่ด้วยกัน

12. ผู้ปกครองท่านมีอาชีพอะไร

- 1) ค้าขาย
- 2) รับราชการ หรือ รัฐวิสาหกิจ
- 3) รับจ้าง
- 4) เกษตรกรรม
- 5) อื่น ๆ (ระบุ).....

13. ผู้ปกครองของท่าน เรียนจบชั้นใดสูงสุด

- 1) ไม่ได้เรียน
- 2) ป.4 - ม.3
- 3) สูงกว่า ม.3

14. ผู้ปกครองของท่านมีรายได้ ประมาณปีละเท่าใด

- 1) ต่ำกว่า 5,000 บาท
- 2) 5,000 – 10,000 บาท
- 3) มากกว่า 10,000 บาท

15. รายรับ – รายจ่ายในครอบครัวของท่านเป็นอย่างไร

- 1) รายรับมากกว่ารายจ่าย
- 2) รายรับพอ ๆ กับรายจ่าย
- 3) รายรับน้อยกว่ารายจ่าย

16. บิดา มารดา หรือผู้ปกครองของท่านต้องการให้ท่าน เรียนต่อ ม.1 หรือไม่

- 1) ต้องการให้เรียนต่อ
- 2) เรียนต่อก็ได้ไม่เรียนต่อก็ได้
- 3) ไม่ต้องการให้เรียนต่อ อยากให้ทำงาน

17. บิดา มารดา หรือผู้ปกครองของท่านเคยถามเรื่องผลการเรียนของท่าน หรือไม่

- 1) เคย
- 2) ไม่เคย

18. ในขณะที่ท่านเรียนอยู่ชั้นป.6บิดามารดาหรือผู้ปกครองของท่านเคยถามถึงการบ้านของท่านในแต่ละวันหรือไม่

- 1) เคย
- 2) ไม่เคย

ปัจจัยด้านโรงเรียนและตัวครู

1. ระยะทางจากบ้านของท่านไปโรงเรียนมัธยมศึกษาหรือขยายโอกาสทางการศึกษาเป็นระยะทางเท่าใด

- 1) น้อยกว่า 3 กิโลเมตร
- 2) 3 – 6 กิโลเมตร
- 3) มากกว่า 6 กิโลเมตร

2. ท่านได้รับการแนะนำให้เรียนต่อ ม.1 จากครูในขณะที่ท่านอยู่ชั้น ป.6 หรือไม่

- 1) เคย
- 2) ไม่เคย

3. ครูมีส่วนจูงใจให้ท่านเรียนต่อชั้น ม.1 ใ้หรือไม่

- 1) ใช่
- 2) ไม่ใช่

4. ในขณะที่เรียนอยู่ชั้น ป.6 เพื่อนของท่านเคย ชักชวน ให้เรียนต่อ หรือไม่

- 1) เคย
- 2) ไม่เคย

5. ท่านมีความรู้สึกอย่างไรต่อโรงเรียนเดิม

- 1) รักโรงเรียน
- 2) เฉย ๆ
- 3) ไม่รักโรงเรียน

6. ท่านมีความรู้สึกอย่างไรต่อครูที่โรงเรียนเดิม

- 1) ชอบครู
- 2) เฉย ๆ
- 3) ไม่ชอบครู

ปัจจัยด้านความคาดหวังของนักเรียน

1. ขณะที่เรียนอยู่ชั้น ป. 6 ท่านคิดว่าเมื่อเรียนจบชั้น ป. 6 แล้วอยากเรียนต่อหรือไม่

- 1) อยาก
- 2) เรียนก็ได้ไม่เรียนก็ได้
- 3) ไม่อยากเรียน

2. ขณะที่เรียนอยู่ชั้น ป. 6 ท่านคิดว่าเมื่อเรียนจบชั้น ป. 6 แล้วอยากเรียนต่อถึงระดับใด

- 1) ไม่อยากเรียนต่อ
- 2) เรียนจบชั้น ม.3
- 3) เรียนจบสูงกว่า ม.3

3. ท่านคิดว่าอนาคตอยากประกอบอาชีพอะไร

- 1) ค้าขาย
- 2) รับราชการ หรือ รัฐวิสาหกิจ
- 3) รับจ้าง
- 4) เกษตรกรรม
- 5) อื่น ๆ (ระบุ).....

ปัจจัยด้านเจตคติของนักเรียนต่อการศึกษา

ให้ท่านเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน (1=ตรงน้อยที่สุด
2=ตรงน้อย 3=ตรงปานกลาง 4=ตรงมาก 5=ตรงมากที่สุด)

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	1	2	3	4	5
1. คนที่มีการศึกษาสูงเป็นคนที่มีความเกียรติ					
2. คนที่เรียนจบสูงจะได้งานที่มีตำแหน่งหน้าที่ดี					
3. คนที่มีการศึกษามักชอบช่วยเหลือผู้อื่น					
4. การศึกษาทำให้คนรู้จักผิดชอบชั่วดี					
5. คนที่เรียนจบสูงจะหางานทำยากเพราะเลือกงาน					
6. คนที่ได้เรียนหนังสือมากย่อมจะเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้เร็ว					
7. คนที่เรียนหนังสือมากย่อมฉลาดมาก					
8. การศึกษาทำให้คนเรามีเพื่อนมากขึ้น					
9. คนที่เรียนสูงทำให้สิ้นเปลืองเงินมาก					
10. การศึกษาทำให้คนเราเป็นคนเก่ง					
11. คนที่ได้เรียนหนังสือสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเองได้ดี					
12. คนที่มีการศึกษาสูงเป็นคนที่เห็นแก่ตัว					
13. คนที่เรียนจบสูงมักจะได้ทำงานที่สบาย					
14. คนที่ได้เรียนหนังสือสูงมักเอาเปรียบผู้อื่น					
15. คนที่เรียนจบสูง เป็นคนที่มีชื่อเสียง					
16. คนที่เรียนจบสูงมักไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
17. คนที่เรียนจบสูงมักได้เป็นผู้นำในชุมชน					
18. คนที่เรียนจบสูงมักได้รับการยอมรับนับถือ					
19. คนที่มีการศึกษาสูงเป็นคนเจ้าเล่ห์					
20. การศึกษาทำให้คนเรามีคนรู้จักมากขึ้น					
21. คนที่เรียนจบสูงมักจะมีเงินเดือนมาก					
22. คนที่มีการศึกษาเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ					

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ นางรัตนาภรณ์ ธาดา
- เกิด 12 ธันวาคม 2521
- ภูมิลำเนา บ้านเลขที่ 84 หมู่ 7 ตำบลขัวมุง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่
- ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 49 หมู่ 5 ตำบลโป่งน้ำร้อน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่
- การศึกษา
- พ.ศ. 2533 ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดห้วยดง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่
 - พ.ศ. 2539 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสารภีพิทยาคม อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่
 - พ.ศ. 2542ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป สถาบันราชภัฏลำปาง
- การทำงาน
- พ.ศ. 2542 ตำแหน่งครูผู้สอน โรงเรียนวัดเจติยงามปริยัติวิทยา อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่
 - พ.ศ. 2547 ตำแหน่งครู คศ.1 โรงเรียนบ้านห้วยศาลา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงใหม่

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.
ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่น ไม่สมควร
ไปรคนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอบคุณ